

**Porovnání úrovně, vývoje a postavení
minimálních mezd
a minimálních nákladů práce
ve státech Evropské unie**

Analýza statistických údajů

Ivo Baštýř

VÚPSV, v.v.i. Praha
2007

Vydal Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.
Praha 2, Palackého náměstí 4
Vyšlo v roce 2007, 1. vydání, počet stran 64
Tisk: VÚPSV, v.v.i.

Recenze: prof. doc. Mojmír Koš, CSc. (VŠE)
Ing. Vladimír Seidl (MPO)
Ing. Iva Kadlecová (MPSV)

ISBN 978-80-87007-80-8

<http://www.vupsv.cz>

Abstrakt

Studie je zaměřena na mezinárodní porovnání úrovní a vývoje zákonných (statutárních) minimálních mezd (jejich absolutní výše a relací k průměrným výdělkům) a minimálních nákladů práce odvozených ze statutárních minimálních mezd zvýšením o mimomzdové náklady. Analyzuje rovněž úroveň reálné kupní síly čistých minimálních mezd a souhrnně se hodnotí politika jednotlivých států (jejich vlád) v nákladovém, motivačním a ochranném působení statutárních mzdových minim. Informační základ analýz tvoří datové báze OECD a Eurostatu za období 2000 až 2007.

Klíčová slova: náklady práce, minimální mzda, nemzdové náklady práce, příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů

Abstract

This study is focused on international comparison of levels and development of legal (statutory) minimum wages (their absolute level and relations to average earnings) and minimum labour costs, which were derived from statutory minimum wages by a way of increasing of non-wage costs. It also analyses a level of real purchasing power of net minimum wages and estimates policies of individual countries (their governments) in cost, motivational and protective functioning of statutory wage minimum. The information base of analyses is created by OECD and Eurostat databases for period from 2002 to 2007.

Key words: labour costs, minimum wage, non-wage labour costs, social and health insurance contributions, income tax

Obsah

1. Základní přístupy, poznatky dosavadního výzkumu, informace a metodika	7
1.1 Zaměření a cíle studie.....	7
1.2 Shrnutí poznatků dosavadního výzkumu.....	7
1.3 Základy informací a metodiky	11
2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)	13
2.1 Hrubé statutární minimální mzdy.....	13
2.2 Minimální náklady práce.....	17
2.3 Čisté a paritní statutární minimální mzdy.....	21
3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)	25
3.1 Nominální hrubé statutární minimální mzdy	25
3.2 Reálné a paritní statutární minimální mzdy	29
3.3 Podíly zaměstnanců odměňovaných statutární minimální mzdou	31
Shrnutí, závěry a doporučení	35
Prameny a literatura	38
Přílohy	41

1. Základní přístupy, poznatky dosavadního výzkumu, informace a metodika

1.1 Zaměření a cíle studie

(1) Tato studie je zaměřena na mezinárodní porovnání:

- úrovní statutárních minimálních mezd (jejich absolutních úrovní a relací k průměrným výdělkům),
- minimálních nákladů práce odvozených ze statutárních minimálních mezd jejich zvýšením o mimomzdové náklady, kterými je minimální mzda zatěžována,
- úrovní čistých statutárních minimálních mezd, které představují reálnou kupní sílu těchto výdělkových minim.

Analyzují se jak úrovně těchto veličin v posledních letech (2006 až 2007), tak jejich vývoj, počínaje rokem 2000, resp. 2002.

Cílem rozborů je zjistit, jak postupovaly vlády jednotlivých států při stanovení těchto veličin a jejich proporcí k dalším sociálně ekonomickým parametrům (průměrné výdělky, proporce zdanění atd.). Naznačují i pozici ČR v politice uplatňování minimální mzdy v mezinárodním srovnání a možnosti využití některých prvků realizovaných v zahraničí při jejím používání.

1.2 Shrnutí poznatků dosavadního výzkumu¹

(2) Minimální mzda je nejnižší úroveň mzdy, kterou je zaměstnavatel povinen podle právního předpisu (majícího sílu zákona) nebo na základě smlouvy (zpravidla kolektivní) poskytnout za vykonanou práci nebo jako plnění z pracovního poměru.

Charakteristika naznačuje, že podstatou institutu minimální mzdy je regulační zásah do liberálního formování mezd jako ceny práce utvářené pod vlivem tržních faktorů na konkrétním trhu práce.

Institut minimální mzdy se v širším měřítku začal uplatňovat v období 30. let 20. století, většina států jej aplikovala v poslední třetině minulého století. Impulzem byly iniciativy Mezinárodní organizace práce (MOP), která přijala postupně v letech 1928 - 1970 několik úmluv o minimální mzdě doprovázených doporučeními o postupu uplatnění a revizích tohoto institutu; tyto úmluvy postupně ratifikovala značná část členských států MOP.²

(3) Analýzy praxe členských států OECD a EU vedou k těmto obecnějším poznatkům o fungování minimálních mezd.

Za prvé. Sociálně ochranná funkce minimálních mezd vůči **zaměstnancům** spočívá ve vymezení a garantování takové úrovně disponibilního příjmu (tj. čisté minimální mzdy), která svého příjemce - zaměstnance, vykonávajícího jednoduché,

---

¹ prameny [7, 8, 9].

² podrobněji viz příloha 1

minimálně kvalifikované pracovní činnosti zpravidla s nízkou pracovní produktivitou, ochraňuje před chudobou a umožňuje žít v pásmu přijatelně skromné hmotné spotřeby a sociálních kontaktů.

Funkce minimální mzdy ve vztahu k zaměstnancům se rozvíjí v její vazbě na uplatňování minimálních sociálních příjmů poskytovaných příjemcům nezávisle na jejich pracovní činnosti (a z ní plynoucích příjmů) a garantovaných klientům při existenci určitých negativních sociálních situací a podmínek. Fungování minimální mzdy spočívá ve vytvoření příjmové motivace k vyhledávání, převzetí a vykonávání legální zaměstnanecké pracovní činnosti placené touto mzdou, tj. její výhodnosti vůči statutárnímu (garantovanému) minimálnímu sociálnímu příjmu.

Čím větší je odstup mezi čistou minimální mzdou a minimálním garantovaným (statutárním) sociálním příjmem, tím intenzivnější je motivace k vyhledávání, převzetí a vykonávání legální zaměstnanecké pracovní činnosti v bloku nízkopracovních zaměstnání. Rozsah životních potřeb, které umožňuje krýt čistá minimální mzda, je za této situace vyšší, než je tomu u minimálního sociálního příjmu; tím se brání sociálnímu parazitizmu žítí ze sociálních dávek a vyhýbání se práci.

Za druhé. Vůči **zaměstnavatelům** spočívá funkce minimální mzdy ve vymezení nejnižší, nepodkročitelné úrovně nákladů na mzdy zaměstnanců. Mzdové náklady tvoří ve všech členských státech OECD i EU převažující část nákladů práce;³ jejich další podstatnou složkou jsou zákonné příspěvky zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (odvozené procentně od úrovně mzdy). Pokud příjmy (výnosy) podnikatelského subjektu neumožňují krýt alespoň minimálně úroveň nákladů práce (odvozených od úrovně minimální mzdy), vytvářejí se vážné problémy. Podnikatelé hledají postupy, které umožňují vyhnout se důsledkům vysokých nákladů práce ovlivněných úrovní minimálních mezd, a situace může vyústit v omezení až ukončení podnikatelské činnosti.⁴

Působení minimálních mezd na nákladové podmínky podnikání má různou intenzitu a účinky především v závislosti na relativní úrovni minimálních mezd ve vztahu k obvyklé hladině mezd (úroveň mezd běžných, početných povolání, v dolní větvi mzdového rozložení) a na podílu zaměstnanců odměňovaných minimální mzdou na jejich celkovém počtu v jednotlivých podnikatelských subjektech, oborech a v souhrnu národní ekonomiky jako relativně snadno a široce dostupná charakteristika relativní úrovně minimálních mezd, jejich podíl na střední (mediánové) nebo ještě častěji na průměrné úrovni mezd (výdělků) za souhrn národní ekonomiky nebo jejich různých dílčích celků. Přibližování úrovně minimální mzdy ke střední (průměrné) výdělkové hladině má řadu závažných sociálních a ekonomických souvislostí.

Bezprostředním efektem je zpravidla růst počtu a podílu zaměstnanců odměňovaných minimální mzdou. Podstatnou skutečností je rostoucí náročnost zajištění minimální úrovně nákladů práce podnikatelskými subjekty. Jde jednak o přímý růst úrovně minimálních nákladů práce a na to navazující růst nákladů práce u zaměstnanců, jimž jsou poskytovány vyšší než minimální mzdy a u nichž vede růst minimálních mezd k určitému růstu mezd k vyrovnání mzdové struktury (diferenciace). Růst nákladů práce a zvýšení počtu (podílu) zaměstnanců spojených s růstem minimální mzdy může vést k racionalizačním postupům zaměstnavatelů směřujících ke snižování zaměstnanosti zejména zaměstnanců pobírajících minimální

---

³ Úplné náklady práce zahrnují všechny výdaje vynakládané zaměstnavateli na nábor a výchovu zaměstnanců, jejich mzdy (platy) a na zákonem stanovené i fakultativně poskytované nebo smluvně dohodnuté sociální i personální potřeby (podrobněji viz subkapitola 2.2).

⁴ K této problematice existuje rozsáhlá ekonomická literatura; viz např. [4, 5, 6] v pramenných dílech.

mzdy (nebo jim blízké nízké mzdy); může rovněž znamenat uplatňování jiných forem zaměstnání, než je zaměstnanecký (pracovněprávní) vztah a u nichž není stanoven minimální příjem nebo povinnost plateb na sociální a zdravotní pojištění (např. zaměstnávání formou skrytého zaměstnaneckého vztahu, tzv. „švarcsystém“ nebo využívání dohod mimo pracovní poměr).

Vysoká relativní úroveň minimální mzdy může vést k přímému omezení zaměstnanosti a podnikání, a to zejména u pracovníků s minimálními a nízkými mzdami a u malých a středních podnikatelských subjektů vzhledem k jejich všeobecně vyšší zranitelnosti náročnějšími podmínkami pro podnikání.

Uvedené negativní důsledky pro podnikání a zaměstnanost se začínají projevovat až od určité relativní úrovně minimální mzdy ve vztahu k průměrné mzdové hladině analyzovaného souboru. Existuje poměrně široké rozmezí relativní úrovně minimální mzdy, v němž negativní důsledky jsou značně nevýrazné.

Vůči zaměstnavatelům má minimální mzda rovněž ochrannou funkci. Její podstatou je zajištění elementárních rovných podmínek konkurence mezi podnikatelskými subjekty, popř. veřejnými institucemi v úrovni mezd jako podstatném faktoru trhu práce. Stanovení minimální mzdy brání mzdovému podbízení ze strany zaměstnanců (mzdovému dumpingu jak ze strany domácích, tak zahraničních pracovních sil) i nabízení „hladových“ mezd zaměstnavateli.

(4) V členských státech OECD i EU jsou institucionálně a metodicky používány dva základní mechanismy jejich utváření. První spočívá **ve stanovení mzdového minima předpisem s právní silou zákona (tj. státní autoritou)**; v návaznosti na anglickou terminologii (Statutory minimum wages) se státní autoritou stanovené minimální mzdy nazývají „**statutární minimální mzdy**“. Druhý je založen na **závaznosti kolektivních smluv, které stanoví jednu minimální mzdu nebo více jejích úrovní** (v členění podle odvětví, oborů, kvalifikačních, popř. profesních struktur, tj. dohodou sociálních partnerů). V každém utváření minimálních mezd se v jednotlivých státech uplatňuje řada modifikací a kombinací.⁵

(4.1) Základní rysy **zákonem stanovených minimálních mezd** lze tezevitě charakterizovat takto:

- a) Systém je založen na centrálně státem (vládou) stanovených právně upravených pravidlech, která vymezují:
- **okruh a podmínky uplatnění minimální mzdy** (např. vymezením druhů pracovních vztahů, okruhu zaměstnavatelů a zaměstnanců aj.),
  - **základní úroveň (sazbu) minimální mzdy a podmínky jejího uplatnění**. Tato sazba je stanovena jako jednotná („národní“), tj. uplatňovaná na celém území státu. Vztahuje se na převážnou většinu zaměstnanců, rozsah a podmínky jejího uplatnění jsou vymezeny kogentně,
  - **úroveň a podmínky uplatnění snížených úrovní (sazeb) minimální mzdy**. Smyslem aplikace takových sazeb je zvýšená ochrana specifických skupin zaměstnanců a jejich zaměstnavatelů; nižší sazby se používají u zaměstnanců, kteří dosahují (v průměru) objektivně nižší výkonnosti (produktivity), což ztěžuje jejich zaměstnávání a zvyšuje jednotkové náklady práce; jde např. o **nižší věk**, než je hranice stanovená pro uplatnění základní sazby, **kratší doba pracovní praxe** než stanovený limit, **vymezený stupeň zdravotních handicapů**,

---

⁵ podrobněji viz např. pramen [8]

- b) Systém centrální (vládní) právní úpravy **vykazuje relativně malou flexibilitu**. Jde zejména o její rigiditu vůči odvětvové a profesní mzdové úrovni. Zatímco úroveň statutární minimální mzdy je dána jednou hodnotou (nebo nejvýše několika dalšími, nižšími hodnotami pro zaměstnance s objektivně nižší pracovní výkonností; viz odst. a) a její pohyb (který má zcela převážně charakter zvyšování úrovně) sleduje růst hladiny spotřebitelských cen, popř. průměru reálných nebo nominálních výdělků za úhrn národní ekonomiky, utvářejí se odvětvové a profesní úrovně mezd a jejich pohyb je diferencovaně pod vlivem velké množiny tržních faktorů. Jednotná úroveň statutárního mzdového minima má pro různé výdělkové úrovně zcela rozdílné důsledky.
- c) Na druhé straně systém vytváří relativně pevný „skelet“ **minimálních mzdových úrovní**, jednoznačnými a vynutitelnými limity a kritérii umožňuje sociálně-pracovní ochranu zejména zaměstnanců ohrožovaných subminimálními mzdami (ženy, mladí a starší pracovníci) vzhledem k jejich obvykle slabšímu postavení na pracovním trhu; umožňuje rovněž regulovat intenzitu (míru) příjmové motivace k legální zaměstnanecké pracovní činnosti stanovením relací k minimálním sociálním příjmům. Vyváženě vůči zaměstnancům i zaměstnavatelům působí snížení sazeb minimální mzdy u osob s nižší výkonností pro nižší výkonnost s ohledem na menší pracovní zkušenost, fyzická a zdravotní omezení.

(4.2) Systém utváření **minimálních mezd prostřednictvím kolektivních smluv** má tyto hlavní rysy:

- a) Základním předpokladem jeho uplatnění je **rozvinutost kolektivního jednání sociálních partnerů na nadpodnikové úrovni**. Znamená to zejména existenci fungujících svazů zaměstnavatelů a svazů zaměstnanců (odborových svazů), které soustřeďují dostatečný (pokud možno převažující) podíl podnikatelských subjektů i zaměstnanců, aby mohly reprezentativně jednat o uzavření nadpodnikových kolektivních smluv.
- b) Systém stanovení minimálních mezd prostřednictvím kolektivních smluv vykazuje **značnou flexibilitu ve vztahu k „minimální hodnotě práce“**, tj. nejnižší úrovni složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce a obtížnosti pracovních podmínek v jednotlivých odvětvích a oborech. V protikladu k systému všeodvětvového statutárního mzdového minima, založeného na základní úrovni a několika nižších sazbách, vytváří se v tomto systému rozsáhlá množina minimálních mezd (často fungujících a nazývaných jako minimální mzdové tarify). Minimální mzdy jsou odstupňovány jak podle odvětví (oborů), popř. profesí, tak uvnitř těchto struktur podle kvalifikační náročnosti prací (např. podle prací vyžadujících zaučení, vyučení, popř. speciální přípravu); to umožňuje diferencovat relativní úroveň mzdových minim.
- c) Přizpůsobování (valorizace) minimálních mezd vývoji hospodářských veličin (zejména spotřebitelských cen a/nebo národohospodářskému nominálnímu nebo reálnému vývoji mezd) se nerealizuje podle jednotného (obecně uplatňovaného) schématu. **Určující jsou pravidla a vyjednávací pozice zaměstnavatelů a zaměstnanců v jednotlivých odvětvích (oborech), resp. u jednotlivých profesí**; tato pravidla významně odrážejí konjunkturálně tržní pozici odvětví, resp. oboru, profese. Větší variabilita a pružnost přizpůsobovacích pravidel umožňuje i snížení nominální a reálné úrovně minimálních mezd podle konkrétních podmínek, v nichž subjekty (sociální partneři) jednájí o stanovení minimálních mezd.

1.3 Základy informací a metodiky

(5) Analýzy uvedené v kapitolách 2 a 3 vycházejí ze dvou základních zdrojů informací.

(5.1) Kapitola 2 se opírá o pramennou studii „The Tax Treatment of Minimum Wages“ (Úprava daní u minimálních mezd) [1] obsaženou v publikaci OECD⁶ „Taxing Wages 2005/2006“ [2].

Studie OECD přináší informace o:

- hrubých (hodinových a ročních) statutárních minimálních mzdách v těch členských státech OECD, které aplikují tento mechanismus stanovení mzdového minima (21 států),
- relativní úrovni minimální mzdy (podíl hrubé statutární minimální mzdy na hrubém průměrném výdělku používaném v systému informací OECD o zdanění výdělků). Za průměrný hrubý výdělek se v publikaci [2] pokládá průměrný hrubý výdělkový standard svobodných bezdětných manuálních zaměstnanců v souhrnu odvětví průmyslu, stavebnictví a komerčních služeb (odvětví OKEČ C až K; viz tabulka č. 2.1 a tabulka č. 6 v tabulkové příloze),
- sazbách příspěvků placených zaměstnavateli na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců na různých výdělkových úrovních,
- sazbách daně z příjmů a příspěvků na sociální a zdravotní pojištění placených zaměstnanci na různých výdělkových úrovních (včetně statutárních minimálních mezd).

Údaje jsou uváděny buď za všechny roky období 2000 až 2006 nebo za krajní roky (2000 a 2006).

Spolu s informacemi o směnném kurzu, o paritě kupní síly, použitých při přepočtech národních měn na USD, který je ve studii OECD použit jako komparativní měna, a rovněž s informacemi o metodice odvození roční úrovně minimální mzdy, představuje zcela ojedinělý soubor údajů, které je vhodné využít pro mezinárodní porovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd a politiky států (vlád) v této oblasti.

Metodika analýzy uplatněná v kapitole 2 spočívá v třídění výše uvedených údajů za soubor vybraných členských států OECD (všechny státy, které jsou současně členy EU a ostatní významné velké státy) z hlediska jejich úrovně a dynamiky minimálních mezd a minimálních nákladů prací a hodnocení politik uplatňovaných jednotlivými státy, popř. jejich skupinami.

(5.2) V kapitole 3 jsou analyzovány údaje, které o minimálních mzdách ve svých informačních bázích poskytuje Eurostat; jde jednak o informace na jeho webových stránkách, jednak o ročně vydávané informativní studie v edici „Statistics in Focus“, zpravidla pod názvem „Minimum Wages“; tyto studie obsahují informace vždy k počátku roku (poslední se vztahují k roku 2007). Báze Eurostatu poskytují informace o:

---

⁶ Organisation for Economic Cooperation and Development (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj).

- hrubých měsíčních statutárních minimálních mzdách ve všech členských státech EU, které uplatňují tento mechanismus stanovení mzdových minim (20 států); údaje jsou uváděny v národních měnách, v euru jako srovnávací měně a v paritě kupní síly (v cenové hladině spotřebitelských cen za průměr 25 členských států),
- relativní úrovni hrubých statutárních minimálních mezd (SMM) k hrubým průměrným výdělkům,
- podílu zaměstnanců pracujících na plný úvazek a odměňovaných statutární minimální mzdou.

Údaje jsou za všechny státy k dispozici od roku 2002 (za předcházející období nejsou data, zejména za „nové“ členské státy), hrubé statutární minimální mzdy do roku 2007, jejich relativní úrovně a podíly zaměstnanců odměňovaných minimální mzdou u převážné části států do roku 2006.

Metodika analýzy údajů je obdobná jako u informací OECD. Má však sevřenější charakter vzhledem k tomu, že jde jen o údaje o hrubých minimálních mzdách, resp. hrubých výdělcích.

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

---

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

(1) Z údajů OECD [1] vyplývá, že z 30 členských států organizace (stav 2006) uplatňuje 21 států statutární (zákonné) stanovení minimální mzdy,⁷ 9 států⁸ realizuje stanovení minimálních mezd prostřednictvím kolektivních smluv (zpravidla odvětvové, resp. oborové působnosti); za tyto státy neobsahuje pramenná studie OECD žádné informace; další analýza se proto orientuje na první skupinu států.

2.1 Hrubé statutární minimální mzdy

(2) Hrubé statutární minimální mzdy (též HSMM) jsou základní parametry, které svou autoritou stanoví a opakovaně upravují jednotlivé státy svým právním rozhodnutím. Představují výchozí hodnoty pro působení mzdových minim jak v oblasti nákladů práce, tak v oblasti kupní síly svých příjemců.

V tabulce č. 2.1 jsou shrnuty základní údaje o absolutní a relativní úrovni hrubých statutárních minimálních mezd ve vybraných (17) členských státech OECD (nejsou zahrnuty menší, resp. méně rozvinuté mimoevropské ekonomiky: Jižní Korea, Mexiko, Nový Zéland, Turecko). Státy jsou rozděleny na ty, které jsou současně členy EU (13 států) a ostatní (4). V každém z těchto souborů jsou státy řazeny vzestupně podle úrovně hrubé hodinové statutární minimální mzdy za rok 2006 uvedené v US dolarech (viz sloupec c tabulky).

Ze souhrnu informací obsažených v tabulce č. 2.1 vyplývají tyto poznatky a souvislosti:

Za prvé. Absolutní úrovně statutárních minimálních mezd jsou mezi státy **výrazně diferencovány**. Mezi členskými státy EU je úroveň nejvyššího hrubého hodinového statutárního minima (Lucembursko, 10,79 USD) v roce 2006 více než 8 x (8,17 x) vyšší než jeho nejnižší úroveň (Slovensko, 1,32 USD).

Z množiny faktorů, kterými je rozhodování jednotlivých států (vlád) o úrovni (výši) statutárního mzdového minima ovlivňováno, jsou jako obecně působící velmi významné:

- a) Národní výdělková hladina hrubých nominálních mezd (přibližně charakterizovaná průměrným hrubým výdělkem v národních ekonomikách, v tabulce č. 2.1 v USD, viz sloupec o). Úroveň nominální výdělkové hladiny je určitým, i když poměrně „měkkým“ limitem úrovně statutárních minim; čím vyšší je výdělková hladina, tím

---

⁷ Jde o státy: Austrálie, Belgie, Kanada, Česká republika, Francie, Řecko, Maďarsko, Irsko, Japonsko, Korea, Lucembursko, Mexiko, Nizozemsko, Nový Zéland, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Španělsko, Turecko, V. Británie, USA.

⁸ Rakousko, Dánsko, Finsko, Německo, Island, Itálie, Norsko, Švédsko, Švýcarsko

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

---

vyšší mohou být statutární minima.⁹ To je zřejmé ze značného souladu pořadí úrovně nominálních SMM a průměrných výdělků (viz pořadí ve sloupci **o**);

- b) Typ politiky, kterou jednotlivé státy (vlády) při stanovení úrovně statutárních minimálních mezd sledují. V zásadě může jít o dvě základní strategie: první akcentuje snížení rizika negativního nákladového působení na podnikatelské aktivity a úroveň zaměstnanosti a udržuje jejich relativní úroveň na nižší úrovni, druhá se více orientuje na jejich motivační a ochranné působení vůči zaměstnancům (motivace k zaměstnání, tlumení sociálního parazitismu¹⁰) a pak existuje sklon k vyššímu podílu na průměrném výdělku.

Vedle těchto faktorů významně působících ve všech státech existuje v každém státě řada konkrétních skutečností, k nimž se při stanovení úrovně statutárních minim přihlíží (historický vývoj, úloha sociálních partnerů, časové období uplatňování minim, vztahy mezi mzdovými a sociálními příjmovými minimy aj.).

Za druhé. Působení v předchozím textu uvedených významných faktorů se odráží **v relativní úrovni hrubých statutárních mezd**, tj. v jejich procentní relaci (podílu) vůči hrubým průměrným výdělkům.

---

⁹ Vztahy mezi úrovní kupní síly čistých minimálních mezd a průměrných výdělků viz subkapitola 2.3.

¹⁰ viz subkapitola 1.3

Tabulka č. 2.1 Základní parametry absolutní a relativní úrovně hrubých statistických minimálních mezd ve vybraných členských státech OECD v roce 2000 a 2006¹

státy řazeny vzestupně podle úrovně stat. minim. mzdy v USD (sl.c)

ř.	vybrané státy	statutární minimální mzda		průměrný hrubý roční výdělek ⁴		podíl (%) roční HSMM na prům. ⁵ roční výdělu		index 2006/2000		změna podílu roční HSMM 2006-2002 (proc. bodů) i - h	národní měna	plný roční fond prac. hodin ⁷	průměr. hrubý roční výdělek v USD a pořadí států	
		roční ³		národní měny		2000		prům. RV ⁶						
		2006 USD ²	2000	2006	2000	d : f	e : g	e : d	g : f					
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
A. státy, které jsou členy EU														
1	Slovensko	1,32	45 900	83 200	148 173	231 658	31	36	1,81	1,56	+5	SKK	2 080	7 737
2	Polsko	1,65	7 480	10 788	24 682	29 358	33	37	1,44	1,19	+4	PZL	2 184	9 410
3	Maďarsko ⁸	1,69	303 600	750 000	1,0842	1,9140	28	39	2,47	1,77	+9	HF	2 080	9 026
4	Česká rep.	2,05	49 200	97 344	164 327	235 037	30	41	1,98	1,43	+11	CZK	2 080	10 345
5	Portugalsko	3,23	4 480	5 403	10 912	13 745	41	39	1,21	1,26	-2	euro	2 080	17 181
6	Španělsko	4,52	5 835	7 550	17 162	21 093	34	36	1,30	1,23	+2	euro	2 080	26 366
7	Řecko	5,35	6 330	6 599	14 721	21 775	43	39	1,36	1,48	-4	euro	2 080	27 219
8	Belgie	9,32	13 290	14 808	31 644	37 271	42	40	1,11	1,18	-2	euro	1 976	46 589
9	Irsko	9,51	11 664	15 912	22 008	30 329	53	52	1,36	1,38	-1	euro	2 080	37 911
10	V. Británie	9,93	7 554	10 816	23 607	30 842	32	35	1,43	1,31	+2	GBP	1 976	56 076
11	Francie	10,14	11 494	14 833	26 731	31 464	43	47	1,29	1,18	+4	euro	1 820	39 355
12	Nizozemsko	10,72	15 337	17 732	31 300	38 701	49	46	1,16	1,24	-3	euro	2 080	48 376
13	Lucembursko	10,79	14 350	18 041	35 875	43 477	40	41	1,26	1,21	+1	euro	2 080	54 346
B. ostatní vybrané státy														
14	USA	5,15	10 675	10 712	27 372	32 503	39	33	1,00	1,19	-6	USD	2 080	32 503
15	Japonsko ⁸	5,70	1,3570	1,3894	5,0266	5,0352	27	28	1,02	1,00	+1	yen	2 080	43 310
16	Kanada	6,71	14 690	15 808	38 764	41 715	38	38	1,08	1,08	0	CAD	2 080	36 916
17	Austrálie	9,06	20 110	25 189	40 218	53 385	50	47	1,25	1,33	-3	AUD	2 080	40 139
C. souhrn														
18	OECD-21 ⁹	5,68	.	.	.	.	36	38	.	.	+2	x	x	.

Zdroj: OECD: Taxing Wages 2005/2006; Výpočty VÚPSV

Poznámky a vysvětlivky: 1) Mimo uvedené státy uplatňují statistické způsoby stanovení minimální mzdy další 3 členské státy OECD (J. Korea, Mexiko, Turecko). Ve zbývajících 9 členských státech (Rakousko, Dánsko, Finsko, SRN, Island, Itálie, Norsko, Švédsko) se stanovení minimálních mezd realizuje prostřednictvím kolektivních smluv; 2) Směnné kurzy národních měn k USD viz tabulka č. 8 v tabulkové příloze; 3) Hodnoty odvozeny z hodinových hrubých statistických minimálních mezd a plného ročního fondu pracovní doby (viz sl. n); 4) Průměrné hrubé výděly jsou převzaty z cit. zdroje OECD, podrobnější údaje viz tabulka č. 6 v tabulkové příloze. Jde o průměrné výděly svobodných, bezdělných zaměstnanců v souhrnu odvětví průmyslu, stavebnictví a komerčních služeb (viz též subkap. 1.3); 5) HSMM: hrubá statistická minimální mzda. Hodnoty charakterizují relativní úroveň HSMM v národních ekonomikách; 6) Průměrný roční výdělek; 7) Rozsahy hodinového fondu dle cit. zdroje OECD; 8) Údaje ve sloupcích f, g, resp. u Japonska též sl. d a e jsou v milionech jednotek národní měny; 9) Střední hodnota 31 členských států OECD uplatňujících statistické minimálních mezd (neváženy aritmeticky průměr).

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

V analyzovaných členských státech EU se tato relace pohybuje (viz sl. **h** a **i**) v roce 2006 od 35 % (V. Británie) do 52 % (Irsko). Je zřejmé, že přihlížení k výdělkové úrovni v jednotlivých státech při stanovení úrovně hrubých mzdových minim vede k tomu, že jejich relativní pozice jsou podstatně sevřenější než jejich absolutní hodnoty. Lze přitom předpokládat, že nižší hodnoty relativní pozice statutárních minim jsou uplatňovány ve státech, které se orientují na snížení negativních vlivů jejich nákladového působení a vyšší hodnoty silněji působí na ochranu zaměstnanců a jejich motivaci k zaměstnání.

Za třetí. Ze změn relativní úrovně (relace) hrubých statutárních minimálních mezd mezi rokem 2000 a 2006 plyne:

a) V tomto období se relativní pozice statutárních minim mezi státy sblížily; platí to jak v souboru států, které jsou současně členy OECD i EU, tak u ostatních vybraných států (s menší intenzitou). Prokazuje to jak zmenšení rozmezí relací, tak zmenšení součtu absolutních hodnot odchylek relativních:

	státy EU		ostatní státy	
	2000	2006	2000	2006
rozmezí v %				
min.	28	35	27	28
max.	53	52	50	47
koeficient rozmezí (max. : min.)	1,89	1,49	1,85	1,68
součet odchylek ¹	87	50	28	24
% součtu odchylek k průměru podílů 21 států OECD ²	242	132	77	63

Pozn.: 1) absolutní hodnoty odchylek; 2) viz řádek 18, sl. **h** a **i** tab. č. 2.1

b) Prosazují se společné tendence ve vývoji relativní pozice hrubých statutárních minimálních mezd u některých skupin států.

Jde především o „nové“ členské státy EU (přijaté do Společenství v roce 2004), tj. o ČR, Maďarsko, Polsko a Slovensko (viz řádky **1** až **4** sl. **h** a **i** tab. č. 2.1). Společnou charakteristikou vývoje je relativní pozice statutárních minimálních mezd. Ta se v průběhu sledovaného období ve všech čtyřech státech, i když rozdílnou měrou, zvýšila; úrovně mzdových minim rostly rychleji než průměrné výdělky (viz sloupce **j** a **k** tabulky). Zdá se, že vlády těchto států se v tomto období orientovaly na motivační a ochrannou úlohu minimálních mezd včetně dosažení přiměřených vztahů k sociálním příjmovým minimům.

Za čtvrté. Pokud jde o vývoj relativní pozice hrubých minimálních mezd v jednotlivých státech, došlo ve sledovaném období k nejintenzivnějšímu přiblížení statutární minimální mzdy k průměrné výdělkové úrovni v České republice; změna činí 11 proc. bodů (z relace 30 % průměrných výdělků na 41 %). To vedlo, vedle v dalším textu uvedených souvislostí, k napětí mezi úrovní nákladů práce odvozených od minimální mzdy zejména u malých a středních podniků s nižší výdělkovou hladinou (analýza tohoto problému viz pramen [8]).

K největšímu poklesu relativní pozice statutární minimální mzdy došlo v USA, kde byla ve sledovaném období realizována politika stagnace absolutní úrovně statutárního mzdového minima; pozice se z hodnoty 39 % průměru (2000) změnila na 33 % (2006), a to i při pomalém růstu průměrné výdělkové úrovně (přírůstek 06/00 19 %). Souvislosti realizace této politiky by vyžadovaly samostatnou analýzu, která je mimo zaměření této komparativní analýzy.

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

Pozoruhodný je vývoj relativní úrovně mzdového minima realizovaný ve Francii. Vysoká vstupní pozice (43 % průměru) byla dále posílená na 47 % v roce 2006; rovněž zde by byla potřebná speciální analýza souvislostí tohoto vývoje.

2.2 Minimální náklady práce

(3) Náklady práce jsou obvykle definovány jako souhrn nákladů, které zaměstnavatelé vynakládají na zaměstnance v souvislosti s pracovním poměrem.^{11,12}

V pramenné publikaci OECD [1] jsou definovány náklady práce ve zjednodušené formě, a to jako součet hrubé mzdy (výdělku) a zákonných příspěvků placených zaměstnavateli na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců. Jde o rozhodující složky nákladů práce, které v jednotlivých státech představují cca 90 až 95 % úplných nákladů práce a lze je zkráceně nazvat „základními náklady práce“. Zpracovatelé pramenné studie OECD přistoupili k tomuto pojetí pracovních nákladů s ohledem na obtížnost zjištění mezinárodně srovnatelného rozsahu fakultativně vynakládaných nákladů práce (např. sociálních požitků) ve státech vstupujících do mezinárodního porovnání.

Minimální náklady práce v tomto základním pojetí jsou v porovnávaných státech tvořeny statutárními minimálními mzdami a zákonnými příspěvky zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců na této výdělkové úrovni; absolutní úroveň příspěvků je odvozena z procentních sazeb vázaných na statutární minimální mzdy jako základ. Mezinárodní porovnání působení minimálních nákladů se proto orientuje (ve vazbě na porovnání uvedené v subkapitole 2.1) na úroveň, odstupňování a vývoj zákonem stanovených sazeb zaměstnavatelských příspěvků.

(4) V tabulce č. 2.2 jsou uvedeny hlavní číselné parametry nákladů práce v souboru vybraných států - členů OECD.

Prvním charakteristickým rysem vystupujícím z údajů v přehledu je značná různorodost parametrů sazeb příspěvků placených zaměstnavateli na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců mezi jednotlivými státy. Existují rozdíly v úrovni (výši) procentních sazeb, jejich odstupňování v závislosti na výši dosahovaných výdělků a ve změnách v čase (mezi obdobími). Tyto parametry příspěvků

¹¹ Národní statistické orgány členských států EU a Eurostat vycházejí z koncepce „úplných nákladů práce“, které zahrnují (podle definice ČSÚ):

a) přímé, mzdové náklady práce obsahující hrubé mzdy a platy za odpracovaný čas (za vykonanou práci) a náhrady mezd za placený neodpracovaný čas,

b) nepřímé, nemzdové náklady práce, které tvoří:

- sociální náklady a výdaje, především příspěvky na sociální a zdravotní pojištění (zabezpečení), placené zaměstnavateli za zaměstnance (ať již jako platby plynoucí z národních zákonných úprav nebo plynoucí z dohod mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci nebo jednostranného rozhodnutí zaměstnavatele),

- sociální požitky (např. příspěvky na stravování, příspěvky na bydlení apod.) plynoucí ze zákonných úprav, dohod nebo jednostranných rozhodnutí zaměstnavatele,

- personální náklady (např. náklady na školení zaměstnanců, na pracovní oděvy apod.),

- daně placené zaměstnavateli a vázané na zaměstnance a přijaté dotace (subvence) na pracovní sílu snižující náklady práce (viz ČSÚ: Metodika zjišťování úplných nákladů práce).

¹² Z národohospodářských přístupů jsou náklady práce charakterizovány jako souhrn nákladů, které jsou v jednotlivých státech spojeny s fungováním faktoru práce (lidského kapitálu), tj. všech pracovníků, kteří jsou v národní ekonomice zaměstnáni (osob samostatně výdělečně činných, osob vykonávajících závislou výdělečnou činnost, převážně zaměstnanců).

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

---

zaměstnavatelů charakterizují významné dílčí složky systému sociálního a zdravotního zabezpečení (pojištění) v jednotlivých státech. Celkové architektury systémů však obsahují další podstatné prvky, jako jsou kombinace státního povinného systému zabezpečení se systémy polo-, resp. plněkomerčními, podíly příspěvků zaměstnavatelů, příspěvků zaměstnanců a ostatních daňových zdrojů na financování státního zabezpečovacího systému, úroveň a struktura sociálních a zdravotních dávek aj.

Tabulka č. 2.2 Základní parametry úrovně a změny minimální nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v roce 2000 a 2006

státy řazeny vzestupně jako v tabulce č. 2.1

ř.	vybrané státy	zákonné sazby příspěvků zaměstnavatelů na pojištění zaměstnanců v % ¹										minimální náklady práce			
		2000		2006		HPV ³	HPV ³	T ⁴	2000		2006		index 06/00	US dolar (hod.)	
		HMM ²	HPV ³	HMM ²	HPV ³				h	i	j	abs. 2006		k	
a	b	c	d	e	f	g	g	h	i	j	k	l	l		
A. státy, které jsou členy EU															
1	Slovensko	38,2	38,2	26,2	26,2	c	c	63 434	304 998	1,66	1,66	1,67	1.		
2	Polsko	20,0	20,4	20,4	20,4	c	c	8976	12 989	1,45	1,45	1,99	2.		
3	Maďarsko	58,0	41,8	32,0	34,7	n	n	479 688	990 000	2,06	2,06	2,48	3.		
4	Česká rep.	35,0	35,0	35,0	35,0	c	c	66 420	131 414	1,98	1,98	2,77	4.		
5	Portugalsko	23,8	23,8	23,8	23,8	c	c	5 546	6 689	1,21	1,21	4,00	5.		
6	Španělsko	30,6	30,6	30,6	30,6	c	c	7 621	9 873	1,30	1,30	5,90	6.		
7	Řecko	28,0	28,0	28,1	28,1	c	c	8 102	11 015	1,36	1,36	6,85	7.		
8	Belgie	15,4	32,9	15,5	30,4	n	n	15 403	17 106	1,11	1,11	10,76	10.		
9	Irsko	8,5	12,0	8,5	10,8	n	n	12 65	17 265	1,36	1,36	10,31	8.		
10	V. Británie	5,2	9,9	6,8	10,7	n	n	7 948	11 551	1,45	1,45	10,60	9.		
11	Francie	23,0	41,2	17,6	42,3	n	n	14 207	17 444	1,23	1,23	11,92	11.		
12	Nizozemsko	15,3	10,7	14,9	15,0	n (c)	n (c)	17 684	20 374	1,15	1,15	12,32	13.		
13	Lucembursko	13,8	13,8	14,0	13,5	v	v	16 330	20 567	1,26	1,26	12,30	12.		
B. ostatní vybrané státy															
14	USA	8,2	7,9	8,2	7,8	v	v	11 550	11 590	1,00	1,00	5,57	1.		
15	Japonsko	10,3	10,3	13,1	13,1	c	c	1 49677	1 57141	1,054	1,054	6,45	2.		
16	Kanada	11,0	11,6	11,2	11,7	n	n	16 195	17 578	1,09	1,09	7,46	3.		
17	Austrálie	6,4	6,4	6,0	6,0	c	c	21 397	26 708	1,25	1,25	9,60	4.		
C. souhrn															
18	OECD	18,9	19,6	17,6	19,0	n	n	.	.	.	.	6,68			

Zdroj: OECD: Taxing Wages 2005/2006; Výpočty VÚPSV

Poznámky a vysvětlivky: 1) Zákonem stanovené sazby příspěvků na sociální a zdravotní pojištění; % se váže na zúčtovanou mzdu; 2) Hrubá minimální mzda; 3) Hrubý průměrný výdělek; 4) Tendence vztahů sazeb příspěvků mezi HMM a HPV v roce 2006; c: shodná sazba, n: nižší sazba u HMM, v: vyšší sazba u HMM

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

Podrobnější hodnocení údajů o sazbách příspěvků z tabulky č. 2.2 vede k těmto poznatkům:

- a) úroveň procentních sazeb příspěvků zaměstnavatelů k hrubým statutárním minimálním mzdám i k průměrným výdělkům je mezi jednotlivými státy diferencovaná. V roce 2006 se pohybuje jak u statutárního mzdového minima, tak u výdělkového průměru v souhrnu všech sledovaných států od 6 % (Austrálie) do 35 % (Česká republika); ve státech - členech EU byly nejnižší procentní sazby u statutárního mzdového minima i výdělkového průměru uplatněny ve V. Británii (6,8, resp. 10,7 %),
- b) v úrovni sazeb příspěvků zaměstnavatelů se v hodnoceném souboru států v roce 2006 uplatňují všechny typy vztahů mezi jejich výší u statutárních minimálních mezd a u průměrných výdělků. Sazby příspěvků u statutárních minim jsou nižší, shodné nebo i vyšší než u průměru.

Výrazně nižší sazby příspěvků u SMM existují ve Francii (činí zhruba 2/5 příspěvkové sazby u výdělkového průměru; 17,6 : 42,3 %) a v Belgii (u SMM činí cca polovinu sazby u průměrného výdělku; 15,5 : 30,4 %); poměrně značný odstup existuje rovněž v Irsku (8,5 : 10,8 %), v Maďarsku (32,0 : 34,7 %) a V. Británii (6,8 : 10,7 %). Nižší sazby u mzdových minim s menší intenzitou rozdílu jsou použity rovněž v Nizozemsku a v Kanadě.

Uplatňování nižších příspěvkových sazeb placených **zaměstnavateli** u nižších výdělků vytváří nesporně motivaci k zaměstnávání pracovníků vykonávajících jednoduché, nekvalifikované práce a odměňovaných minimální nebo tomu blízkou mzdou; pro zaměstnavatele to znamená nákladové úspory. Tento systém je jedním z prostředků, jak mírnit napětí mezi úrovní statutárního mzdového minima z hlediska disponibilního čistého příjmu jejich příjemců a tlakem minimálních nákladů práce (zejména u menších podnikatelských subjektů). Systém je ovšem technicky, jako každý mechanismus s diferenciací sazeb, složitější než systémy s konstantní úrovní sazeb příspěvků na celé výdělkové škále.

Ve značné části států (členů EU i ostatních - Slovensko, Polsko, ČR, Portugalsko, Španělsko, Řecko, Japonsko, Austrálie) jsou uplatňovány příspěvkové sazby konstantní po celé výdělkové škále (včetně statutárních minimálních mezd). Výhodou systému je administrativní jednoduchost. Intenzita nákladového působení je závislá (přímo úměrná) na úrovni sazeb; pokud jde o působení minimálních nákladů práce, kombinuje se v těchto systémech jak vliv úrovně statutární minimální mzdy, tak vliv výše zaměstnavatelských příspěvků (odvozených z jejich procentní sazby).

V Lucembursku a USA jsou vykázány mírně vyšší sazby u minimálních mezd než u výdělkového průměru; hodnocení souvislostí by vyžadovalo speciální analýzu,

- c) mezi rokem 2000 a 2006 se úroveň sazeb příspěvků zaměstnavatelů na pojištění zaměstnanců uplatňovaných u statutárních minim nezměnila u 6 sledovaných států (Polsko, Česká republika, Portugalsko, Španělsko, Irsko, USA), k jejich snížení (v různé míře) došlo v 5 státech (Slovensko, Maďarsko, Francie, Nizozemsko, Austrálie) a ke zvýšení v 6 státech (Řecko, Belgie, V. Británie, Lucembursko, Japonsko, Kanada). V závislosti na charakteru pohybu sazeb je dynamika minimálních nákladů práce shodná, vyšší nebo nižší, než je dynamika hrubých statutárních minimálních mezd.

Z hlediska snížení nákladového tlaku statutárního minima je významná strategie snížení sazeb zaměstnavatelských příspěvků mezi obdobími; tento efekt lze kombinovat s uplatňováním nižších procentních sazeb u mzdových minim a jim

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

blízkých výdělků (tato kombinace byla ve sledovaném období použita v Maďarsku a Francii).

2.3 Čisté a paritní statutární minimální mzdy

(5) Nominální čistá statutární minimální mzda je peněžní částka výdělků (pracovního příjmu) po odečtení daně z příjmu a zákonných příspěvků na sociální a zdravotní pojištění placených zaměstnancem (zkráceně „součtová daňová kvóta“) stanovená podle právních předpisů jednotlivých států pro výdělkovou úroveň statutární minimální mzdy; představuje příjem, který má jeho příjemce k dispozici na krytí svých potřeb a vymezuje tak kupní sílu mzdového minima.

Paritní kupní síla vyjadřuje kupní sílu čisté nominální mzdy s ohledem na národní hladinu spotřebitelských cen v jednotlivých státech; umožňuje se tak porovnat mezistátní úroveň kupní síly.

Podstatnými prvky postavení a působení čisté a paritní úrovně statutární minimální mzdy ve srovnávaných výdělkových a příjmových vztazích jsou:

- absolutní a relativní úroveň statutární minimální mzdy (viz tabulka č. 2.1),
- součtová daňová kvóta statutární minimální mzdy a vyšších výdělkových úrovní (charakterizovaných i v této části průměrným výdělkem podle pramenné studie OECD, viz dále tabulka č. 2.3),
- relativní hladina spotřebitelských cen odvozená z parity kupní síly národních měn k americkému dolaru uvedená v pramenné studii OECD (viz tabulka č. 19 v tabulkové příloze).

(6) V tabulce č. 2.3 jsou uvedeny součtové daňové kvóty (sazby) u statutárních minimálních mezd (SMM) a průměrných výdělků (PV) v porovnávaných (členských) státech OECD v letech 2000 a 2006.¹³ Z údajů vyplývá:

- a) úroveň zdanění hrubých mezd (jak SMM, tak PV) je mezi státy v obou časových obdobích značně rozdílná, krajní hranice souhrnných daňových sazeb se pohybují (% výdělkového základu):

rok	u SMM		u PV	
	min.	max.	min.	max.
2000	6,4 ¹	28,0 ²	17,0 ⁴	43,0 ⁵
2006	2,7 ¹	27,4 ³	14,8 ¹	41,8 ⁵

Pozn.: 1) Španělsko, 2) Nizozemsko, 3) Polsko, 4) Japonsko, 5) Belgie

Z vývoje krajních hodnot (minimax) souhrnných daňových sazeb, ze změn jejich úrovně v jednotlivých státech (viz sloupec **h** a **i** tabulky) i výpočet jejich prostého aritmetického průměru (viz řádek 18) lze dovodit povolné snižování daňových sazeb a jejich sblížení mezi státy;

¹³ OECD: Taxing Wages 2005/2006, s. 196

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

Tabulka č. 2.3 **Součtové daňové sazby u statutárních minimálních mezd a průměrných výdělků ve vybraných členských státech OECD v roce 2000 a 2006¹**

státy řazeny shodně jako v tabulce č. 2.1

ř.	vybrané státy	2000		2006		koeficient progrese ⁴ sl. f : e	2006/2000	
		součtová daňová sazba v %					změny součtové daňové sazby (p.b.)	
		SMM ²	PV ³	SMM ²	PV ³		SMM	PV
a	b	c	d	e	f	g	h	I
A. státy, které jsou členy EU								
1	Slovensko	12,5	19,5	13,4	22,4	1,67	+0,9	+2,9
2	Polsko	26,0	31,8	27,4	32,2	1,18	+1,7	+0,4
3	Maďarsko	20,5	35,7	14,3	34,0	2,38	-6,2	-1,7
4	Česká rep.	14,9	22,6	15,6	22,5	1,44	+0,7	-0,1
5	Portugalsko	12,2	22,4	11,0	21,4	1,95	-1,2	-1,0
6	Španělsko	6,4	19,8	6,7	20,5	3,06	+0,3	+0,7
7	Řecko	15,9	21,1	16,0	24,7	1,54	+0,1	+3,6
8	Belgie	23,5	43,0	17,2	41,8	2,43	-6,3	-1,2
9	Irsko	8,3	20,3	2,7	14,8	5,48	-5,6	-5,5
10	V: Británie	11,7	25,5	12,7	26,8	2,11	+1,0	-1,3
11	Francie	21,0	28,8	16,7	29,1	1,74	-4,3	+0,3
12	Nizozemí	28,0	33,2	24,2	36,1	1,49	-3,8	+2,9
13	Lucembursko	17,0	30,1	15,9	27,9	1,75	-1,1	-2,2
B. ostatní vybrané státy								
14	USA	16,3	23,9	14,5	23,4	1,61	-1,8	-0,5
15	Japonsko	12,2	17,0	14,5	19,5	1,34	-2,3	+2,5
16	Kanada	15,3	25,4	13,8	24,2	1,75	-1,5	-1,2
17	Austrálie	15,4	26,1	14,7	23,7	1,61	-0,7	-2,4
C. souhrn								
18	OECD-21 ⁵	14,3	26,6	13,5	26,4	1,96	-0,8	-0,0

Zdroj: OECD: *Taxing Wages 2005/2006*; Výpočty VÚPSV

Poznámky a vysvětlivky: 1) Součtovou daňovou sazbu tvoří součet daně z příjmů a příspěvků zaměstnanců na sociální a zdravotní pojištění; 2) Statutární minimální mzda; 3) Průměrný výdělek; 4) Poměr součtové daňové sazby u průměrného výdělku a statutární minimální mzdy v roce 2006; 5) Střední hodnoty (nevážené aritmetické průměry)

b) podstatnou skutečností je, že úroveň součtového zdanění je u všech porovnávaných států u statutárních minimálních mezd nižší než u průměrných výdělků (viz hodnoty ve sl. **c, d, e, f**); součtová daňová kvóta u SMM se pohybuje od cca 18 % (Irsko) do 85 % (Polsko) úrovně zdanění výdělkového průměru. Z toho plyne, že kupní síla čistých minimálních mezd je relativně vyšší, než činí kupní síla čistých průměrných výdělků (podrobněji viz dále odst. 7).

(7) V tabulce č. 2.4 jsou uvedeny základní údaje o parametrech a relacích nominálních a paritních statutárních minimálních mezd a jejich vztazích k průměrné výdělkové úrovni (hodnoty uvedeny podle pramenné studie OECD, v USD za odpracovanou hodinu).

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

Tabulka č. 2.4 Základní parametry a relace nominálních a paritních statutárních minimálních mezd a průměrných výdělků ve vybraných členských státech OECD v roce 2006¹

státy řazeny shodně jako v tabulce č. 2.1

ř.	vybrané státy	hodinová statutární minimální mzda v USD										hodinový průměrný výdělek v USD				relace parit. hod. prům. výdělku		podíl		relativ. cenová hladina ¹
		nominální					paritní					hrubý	čistý	paritní	n	o	p	r		
		hrubá	čistá	absolutní	relace	relace	hrubá	čistá	absolutní	relace	relace								hrubá	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r				
A. Státy, které jsou členy EU																				
1	Slovensko	1,32	1,14	23,2	23,2	2,28	1,97	41,3	41,2	3,67	2,85	4,91	43,0	36	40	0,580				
2	Polsko	1,65	1,20	29,0	24,4	2,78	2,02	50,4	46,0	4,46	3,02	5,10	45,1	37	40	0,593				
3	Maďarsko	1,69	1,41	28,8	29,5	2,73	2,35	49,5	49,2	4,33	2,86	4,62	40,8	39	51	0,618				
4	Česká rep.	2,05	1,73	36,1	35,2	3,90	3,29	70,6	68,8	5,00	3,88	6,05	57,7	41	45	0,641				
5	Portugalsko	3,23	2,87	56,9	58,5	3,92	3,48	71,0	72,8	8,28	6,51	7,89	69,7	39	44	0,825				
6	Španělsko	4,52	4,22	79,6	85,9	4,63	4,33	83,8	90,6	12,56	9,99	10,25	90,5	36	42	0,975				
7	Řecko	5,35	4,49	94,2	91,4	6,03	5,06	109,2	105,8	13,72	10,33	11,65	91,3	39	43	0,881				
8	Belgie	9,32	7,72	164,1	157,2	8,38	6,94	151,6	145,2	23,30	13,56	12,18	107,6	40	57	1,113				
9	Irsko	9,51	9,25	167,4	188,4	8,29	8,06	150,2	180,0	18,29	15,58	13,58	120,0	52	59	1,147				
10	V. Británie	9,93	8,68	174,8	176,6	8,81	7,69	159,6	160,9	28,35	20,75	18,41	162,6	35	42	1,127				
11	Francie	10,14	8,45	178,5	172,1	9,01	7,51	163,2	157,1	21,57	15,78	14,03	123,9	47	54	1,125				
12	Nizozemí	10,72	8,13	188,7	165,6	9,42	7,15	170,6	150,0	23,30	14,89	12,74	112,5	46	55	1,137				
13	Lucembursko	10,79	9,07	190,0	184,7	8,72	7,33	158,0	153,3	26,31	18,97	15,33	135,4	41	48	1,237				
B. Ostatní vybrané státy																				
14	USA	5,15	4,40	90,7	89,6	5,15	4,40	93,3	92,1	15,61	11,91	11,91	105,2	33	37	1,000				
15	Japonsko	5,70	4,87	100,4	99,2	5,17	4,42	93,7	92,5	20,36	16,38	14,87	131,4	28	30	1,102				
16	Kanada	6,71	5,87	118,1	119,6	5,88	5,14	106,5	107,5	17,65	13,27	11,62	102,7	38	44	1,142				
17	Austrálie	9,06	8,19	159,5	166,8	8,67	7,84	157,1	164,0	20,43	15,59	14,92	131,8	47	53	1,045				
C. Souhrn																				
18	OECD-21 ²	5,68	4,91	100,0	100,0	5,52	4,78	100,0	100,0	14,95	11,00	11,32	100,0	x	x	1,030				

Zdroj: OECD: *Taxing Wages 2005/2006*; Výpočty VÚPSV

Poznámky a vysvětlivky: 1) Podle pramenné studie OECD [1] na základě poměru směnného kurzu a paritní kupní síly národních měn vůči USD (viz tabulka č. 8 v tabulkové příloze); 2) Střední hodnoty (nevážené aritmetické průměry)

2. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje postavení statutárních minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve vybraných členských státech OECD v letech 2000 až 2006 (údaje OECD)

Nejvýznamnější poznatky z informací uvedených v tabulce č. 2.4 lze stručně shrnout takto:

Za první. V údajích se souhrnně odrážejí vlivy daňové zátěže a srovnatelné hladiny spotřebitelských cen na relativní úroveň statutárních minimálních mezd mezi státy. Základní charakteristiky obsahují sloupce **e** a **j**. Odrážejí především skutečnost, že úroveň čistých paritních mzdových minim (sl. **j**) se mezi státy výrazně sblíží oproti relacím hrubých nominálních veličin (sl. **e**). Relace paritních hodnot u států, jejichž hrubá mzdová minima jsou svou absolutní úrovní nejmenší (ze států - členů EU se to týká Slovenska, Polska, Maďarska, ČR, Portugalska, Španělska), zejména v důsledku nižší cenové hladiny¹⁴ (míra daňové zátěže nevykazuje žádnou obdobnou korelaci), výrazně zvyšují paritní kupní sílu. Naproti tomu relativní hladina spotřebitelských cen relativně snižuje kupní sílu čistých statutárních minimálních mezd (jde o Belgii, V. Británii, Francii, Nizozemsko, Lucembursko).¹⁵

Za druhé. Porovnání podílů hrubých a čistých SMM na analogických hodnotách průměrných výdělků v jednotlivých státech (viz sloupce **o** a **p** tabulky č. 2.4) potvrzuje skutečnost, že (v důsledku nižšího zdanění minimálních mezd proti průměrným výdělkům ve všech porovnávaných státech) úroveň čistých mzdových minim, a tedy jejich kupní síla se více přibližuje úrovni čistých výdělkových průměrů, než je tomu u veličin před zdaněním; kupní síla disponibilních (čistých) minimálních mezd je vyšší, než naznačují obvykle posuzované vztahy hrubých mzdových veličin.

Rozdíly „hrubých“ a „čistých“ podílů se v jednotlivých státech liší podle sklonu křivky („progrese“) souhrnného daňového zatížení. Souhrnně lze konstatovat, že v porovnávaných státech - členech EU neklesla v roce 2006 kupní síla čisté statutární minimální mzdy pod 40 procent výdělkového průměru; nejvyšších hodnot (přesahující polovinu kupní síly průměru) vykazují státy Irsko (59 %), Belgie (51 %), Nizozemsko (55 %), Francie (54 %), Maďarsko (51 %); v ČR činí podíl 45 % (u hrubých veličin 40 %); hodnoty viz sloupec **p** tabulky č. 2.4.

Tyto aspekty sociálněekonomického a ekonomicko-motivačního působení statutárních mzdových minim nebyly dosud běžně analyzovány. Naznačují nové oblasti komplexu kritérií fungování minimálních mezd.

---

¹⁴ Hodnoty relativní cenové hladiny uplatněné při analýze (vypočteny podle pramenné studie OECD) jsou uvedeny ve sl. **r**) tabulky č. 2.4.

¹⁵ Tendence nižší relativní hladiny spotřebitelských cen v méně rozvinutých ekonomikách a vyšší v rozvinutých je opakovaně zjišťována v různých komparativních studiích (viz např. [11]).

3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)

(1) Údaje, které v současné době (2007) poskytuje Eurostat o minimálních mzdách uplatňovaných v členských státech EU, představují etapu, v níž existuje elementární soustava informací o hrubých mzdových minimech ve všech státech, které uplatňují mechanismus stanovení těchto minim prostřednictvím obecně závazného právního předpisu (tj. stanovení statutárních minimálních mezd); jde o 20¹⁶ z 27 členských států.

Tento stav informací vede k řadě omezení:

Především neexistují žádné centrálně soustředěné, pravidelné a soustavné informace o úrovni, struktuře a změnách minimálních mezd v členských státech, kde se uplatňuje **mechanismus decentralizovaného stanovení** mzdových minim prostřednictvím kolektivních smluv převážně sektorového nebo oborového charakteru.¹⁷

Druhou skutečností je, že poskytované informace se soustředí jen na **hrubé** statutární mzdy. To zkresluje vypovídací schopnost informací jak v oblasti nákladového působení mzdových minim (nejsou známy nemzdové náklady zaměstnavatelů vázané na minimální mzdy), tak při hodnocení jejich kupní síly (není známa zaměstnanecká daňová kvóta u mzdových minim).

Z této údajové základny vychází dále uvedené porovnání a je proto svým rozsahem sevřené. Omezenost informací vede k tomu, že je obtížné vysledovat záměry jednotlivých vlád o nákladovém a motivačně-ochranném fungování mzdového minima.

3.1 Nominální hrubé statutární minimální mzdy

(2) V tabulce č. 3.1 jsou shrnuty základní parametry úrovně a vývoje nominálních hrubých minimálních mezd stanovených zákonným předpisem v jednotlivých členských státech; státy jsou řazeny vzestupně podle úrovně měsíční hrubé minimální mzdy v roce 2007 vyjádřené v euru (přepočtem z národních měn směnným kurzem); z charakteristik plynou tyto hlavní poznatky:

Za prvé. Rozdíly v úrovni statutárních mzdových minim vyjádřených v eurech jsou **mezi státy** diametrální. V roce 2007 (viz sl. d tabulky č. 3.1) byla nejvyšší

---

¹⁶ Jde o státy: Belgie, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Irsko, Španělsko, Francie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, V. Británie.

¹⁷ Tyto systémy jsou uplatňovány z členských států v Německu, Itálii, Rakousku, Dánsku, Švédsku, Finsku a na Kypru.

3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)

úroveň statutární minimální mzdy (Lucembursko, 1 290 euro) 17 x vyšší, než je nejnižší hodnota v Bulharsku (51 euro).

Úroveň statutární minimální mzdy České republiky je nejvyšší ze států bývalého sovětského bloku; odstup mzdových minim balkánských a pobaltských států (Lotyšsko, Litva) oproti ČR (pohybuje se cca mezi dvoj- až trojnásobkem) je jednou z charakteristik rozdílů sociální a ekonomické úrovně mezi státy a rovněž součástí kritérií naznačujících intenzitu výdělkové motivace k migraci za prací do ČR. Na druhé straně úroveň české SMM představuje zhruba 20 až 35 % úrovně nejvyšších minim (viz hodnoty v řádcích 15 až 20); rozdíl je tedy zcela zásadní.

Za druhé. Parametry **vývoje SMM** především ukazují, že ve sledovaném období (2000 až 2007) ve všech členských státech došlo k určitému, značně diferencovanému zvýšení její úrovně. Žádná vláda v EU neaplikovala v tomto období politiku dlouhodobé stagnace absolutní úrovně statutárního minima, kterou v tomto období realizovala federální vláda USA (viz řádek 21, sloupec **j** a **k** tabulky č. 3.1) a která vedla v mezinárodním porovnání ke značnému snížení absolutní i relativní pozice mzdového minima uplatňovaného v USA.

3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)

Řada vývojových parametrů naznačuje, že v průběhu období došlo ke sbližování úrovně statutárních mzdových minim mezi jejich vysokými a nízkými úrovněmi. Je to jeden z dílčích projevů nominální konvergence ekonomicky méně vyspělých ekonomik k rozvinutým. Zvláštností zde je, že přibližování úrovní statutárních minim není bezprostředně projevem ekonomických procesů (jako tomu je např. u apreciacie směnných kurzů nebo konvergence spotřebitelských cen), ale je důsledkem centrálních rozhodování, která jsou, vedle ekonomických faktorů, ovlivňována politicko-ideovými koncepcemi sledovanými vládami jednotlivých států.

Projevy sbližování úrovní SMM jsou:

- zúžení rozmezí mezi minimem a maximem; v roce 2000 byl poměr SMM Bulharska a Lucemburska 1 : 25, v roce 2007 se zmenšil na 1 : 17,
- nominální přírůstek úrovní SMM jak ve vnitrostátních, tak ve srovnatelných parametrech (tj. v národních měnách a ve srovnávací měně - euru). Názorně to prokazují střední hodnoty přírůstků (nevážené aritmetické průměry) SMM pěti států s jejich nejnižší a nejvyšší úrovní (viz sloupce **l** a **e** a řádky 1 až 5 a 16 až 20); přírůstek v %:

	prostý aritmetický průměr	
	národní měna	euro
dolních pět států	79	72
horních pět států	22	20

Za třetí. Hodnoty **relativní úrovně** nominálních statutárních minimálních mezd (tj. jejich podíl na průměrné mzdové úrovni) uvedené ve sloupcích **m**, **n**, a **o** tabulky č. 3.1 mají poněkud omezenou vypovídací schopnost. Je to dáno především skutečností, že v soustavě informací Eurostatu neexistují za sledované období oficiální data o úrovních průměrných mezd v jednotlivých státech. Přesto analytici Eurostatu [17 až 20] i webové stránky Eurostatu uvádějí procentní podíly statutárních minimálních mezd na průměrných mzdách; podle citací v těchto pramenech jde o průměrné výdělků za souhrn odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví veřejné správy).¹⁸

Z údajů lze dovodit, že za rok 2006 (resp. 2005) úroveň podílu na průměrném výdělku u osmi nejnižších SMM nepřesahuje hodnotu 40 %¹⁹ (viz sloupec **n** v řádcích 2 až 9); hodnoty relativní úrovně mzdových minim se u této skupiny států pohybují v rozmezí 33 až 40 % výdělkového podílu. Zdá se, že vlády těchto států sledují politiku přiměřeného, resp. omezeného působení SMM na úroveň minimálních nákladů práce.

Naproti tomu ve státech s vyšší absolutní úrovní statutární minimální mzdy se relativní podíly pohybují od 41 % (Portugalsko, Řecko) do 51 % (Irsko). Výjimkou je V. Británie (podíl činí 37%), kde se, vzhledem k nedlouhému uplatňování statutárního mzdového minima, jeho pozice teprve „usazuje“. O vysokém podílu minimálních mezd

¹⁸ Je zřejmé, že korektní údaje by vyžadovaly jejich oficiální uvedení v databázích Eurostatu, definice jejich obsahu a metodiky zjišťování. Pro informaci jsou údaje o průměrných mzdách zpětně vypočtených z uvedených procentních podílů statutárních minimálních mezd uvedeny v tabulkách č. 16 a 17 v tabulkové příloze.

¹⁹ Vyšší hodnota relativní pozice mzdového minima se prokazuje v roce 2005 v sektoru absolutně nízkých SMM v Bulharsku (50 %), a to při rychlém růstu tohoto podílu (mezi rokem 2000 až 2005) o 10 p.b.; tento atypický vývoj by vyžadoval samostatné hodnocení.

3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)

v evropských státech s vysokou ekonomickou a výtěžkovou úrovní lze vyslovit několik hypotéz (které by bylo nutno ověřit podrobnějšími analýzami):

- je možné, že vyšší podíl SMM je důsledkem dřívější (popř. i současné) vysoké konjunktury v daných ekonomikách, v nichž lze ekonomicky zvládnout vyšší nákladové i spotřební působení SMM,
- vysoký podíl SMM může souviset se strukturou prací ve vyspělých ekonomikách (vysoký podíl jednoduchých prací ve službách, včetně osobních služeb).

3.2 Reálné a paritní statutární minimální mzdy

(3) V tabulce č. 3.2 jsou shrnuty údaje o úrovni a vývoji hrubých statutárních minimálních mezd v paritě kupní síly a o vývoji reálné kupní síly hrubých minimálních mezd vyjádřených v národních měnách. Při hodnocení těchto údajů je nutno vycházet z toho, že jde o veličiny před zdaněním, které nemohou charakterizovat vztahy a procesy mezinárodní a vnitrostátní úrovně a vývoje čistých peněžních částek, které mají příjemci minimálních mezd fakticky k dispozici.

Informace plynoucí z údajů obsažených v tabulce č. 3.2 lze (při respektování uvedeného omezení) stručně shrnout takto:

- a) Rozdíly v paritě kupní síly statutárních mzdových minim mezi státy jsou menší, než jsou rozdíly v nominálních hodnotách SMM (viz subkapitola 3.1). Rozmezí nejnižší a nejvyšší hodnoty paritní kupní síly SMM (Rumunsko x Lucembursko) činí v roce 2007 zhruba 1 : 7 (rozmezí nominálních hodnot je 1 : 17, viz tabulka č. 3.1).

Obdobně se v paritě kupní síly zmenšuje odstup SMM balkánských a pobaltských států (Lotyšsko, Litva) od úrovně ČR vykázané v nominálních hodnotách; odstup v paritě kupní síly se pohybuje v rozmezí 1 : 1,5 až 1 : 2,0 (v nominálních hodnotách je odstup 1 : 2 až 3).

Sevření paritních hodnot SMM proti nominálním je projevem nižší hladiny spotřebitelských cen u států s nižší úrovní mzdového minima (a nižší úrovní celkového rozvoje ekonomiky) oproti cenové hladině států s vyšší SMM (a vyšší ekonomickou úrovní).

- b) Vztahy mzdových minim v paritě kupní síly (viz sl. **c** až **e**) a rovněž přírůstky reálné kupní síly SMM v národní měně (viz indexy sl. **I** tabulky) se mezi nízkou a vysokou absolutní úrovní SMM v průběhu sledovaného období sbližují. Ukazuje to rozdíly v přírůstcích pěti nejnižších a pěti nejvyšších absolutních hodnot SMM:

	2000	2007
	parita	reálná kupní síla
přírůstek v % (2007/2002)		
dolních pět států	55 ¹	33 ²
horních pět států	20	9

Pozn.: 1) sloupec **e**, řádky 1 až 5 a 15 až 20 tabulky 3.2; 2) přírůstky ve sloupci **I**, řádky 1 až 5, a 15 až 20 tabulky 3.2

Sbližování hodnot paritních a reálných SMM je dílčím projevem sbližování reálných úrovní rozdílně rozvinutých ekonomik členských států EU v tomto období.

Tabulka č. 3.2 Základní parametry paritní a reálné kupní síly statutárních minimálních mezd v členských státech EU (v nichž jsou používány) v letech 2002 a 2007; hodnoty v PPS (hladina spotřebitelských cen EU-25) a v národních měnách měsíčně; stav k počátku příslušného roku

ř.	stát	hrubá statistická minimální mzda v paritě kupní síly v euro		přírůstek % 07/02	pořadí 2007	relace HSMM ¹ v paritě kupní síly (Lucembursko = 100,0)		změna v p.b. +, -	HSMM ¹ v národní měně	harmón. index spotřeb. cen ²	reálná kupní síla HSMM	pořadí podle sloupce I
		2002	2007			2002	2007					
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
1	Bulharsko	123	216	75,2	2.	9,8	14,3	+4,5	1,800	1,331	1,352	4.
2	Rumunsko	136	204	50,1	1.	10,8	13,6	+2,8	2,229	1,573	1,417	3.
3	Lotyšsko	179	310	72,8	3.	14,2	20,6	+6,4	2,000	1,371	1,459	2.
4	Litva	228	324	42,4	4.	18,1	21,6	+3,5	1,395	1,128	1,237	6.
5	Slovensko	258	351	35,9	5.	20,5	23,4	+2,9	1,545	1,273	1,214	8.
6	Estonsko	190	362	90,1	6.	15,1	24,1	+9,0	1,946	1,214	1,603	1.
7	Polsko	331	389	17,4	7.	26,3	25,9	-0,4	1,232	1,108	1,112	10.
8	Maďarsko	362	423	16,9	8.	28,8	28,1	-0,7	1,310	1,299	1,008	17.
9	Česká rep.	325	465	43,1	9.	25,8	30,9	+5,1	1,404	1,094	1,283	5.
10	Portugalsko	533	546	2,5	10.	42,3	36,3	-6,0	1,158	1,148	1,009	16.
11	Slovinsko	555	701	26,3	11.	44,1	46,6	+2,5	1,160	1,194	0,972	20.
12	Malta	736	805	9,3	14.	58,5	53,6	-4,9	1,130	1,109	1,019	13.
13	Řecko	672	768	14,3	13.	53,4	51,1	-2,3	1,192	1,173	1,016	14.
14	Španělsko	607	725	19,4	12.	48,2	48,2	0,0	1,290	1,170	1,103	11.
15	Francie	1 061	1 150	8,3	16.	84,3	76,5	-7,8	1,114	1,103	1,010	15.
16	Belgie	1 137	1 203	5,8	17.	90,3	80,0	-9,7	1,083	1,105	0,980	19.
17	Nizozemsko	1 146	1 244	8,6	18.	91,0	82,8	-8,2	1,078	1,086	0,993	18.
18	V. Británie	995	1 292	29,8	19.	79,0	86,0	+7,0	1,322	1,097	1,205	9.
19	Irsko	824	1 141	38,4	15.	65,4	75,9	+10,5	1,390	1,140	1,219	7.
20	Lucembursko	1 259	1 503	19,4	20.	100,0	100,0	-	1,217	1,161	1,048	12.
21	USA	796	779	-2,1	-	63,2	51,8	-11,7	.	.	.	.

Zdroj: Eurostat

Poznámky a vysvětlivky: 1) Hrubá statistická minimální mzda; 2) viz tabulka č. 20 v tabulkové příloze

3.3 Podíly zaměstnanců odměňovaných statutární minimální mzdou

(4) Eurostat poskytuje rovněž informace o procentních podílech zaměstnanců pracujících na plný úvazek, kteří jsou v jednotlivých státech odměňováni statutární minimální mzdou, a to za souhrn zaměstnanců a v členění na muže a ženy.

V tabulce č. 3.3 je uveden souhrn základních informací o těchto podílech za roky 2002 a 2006 spolu s parametry relativní úrovně SMM, které by měly, resp. mohly být v korelačních vazbách s podílovými charakteristikami rozsahu zaměstnanců takto odměňovaných;²⁰ státy jsou řazeny sestupně podle podílu zaměstnanců odměňovaných SMM (sloupec **d** tabulky).

Z údajů tabulky je především zřejmé, že podíly zaměstnanců odměňovaných statutárním mzdovým minimem se podle států pohybují v širokém rozmezí (od cca 15 % ve Francii do 1 % ve Španělsku). Přitom v průběhu sledovaného období dochází v jednotlivých státech jak k různě intenzivním přírůstkům podílu takto odměňovaných zaměstnanců, tak k jeho poklesu. Přírůstek podílu byl zaznamenán u sedmi států (Francie, Bulharsko, Irsko, ČR, V. Británie, Slovensko, Španělsko), a to od maxima 9,5 proc. bodu v Bulharsku (to znamená téměř trojnásobek stavu z roku 2002) do 0,1 ve V. Británii; ke snížení podílu došlo v jedenácti státech (nejintenzivněji v Lotyšsku o 6,5 proc. bodu, tj. o zhruba dvě pětiny rozsahu z roku 2002 a dále v Maďarsku – pokles o 3,6 p.b., tj. zhruba o třetinu).

Z rozptylu údajů o podílech zaměstnanců odměňovaných statutární minimální mzdou a jejich změnách lze dovodit, že jejich hlubší analýza by vyžadovala v každém státě podrobnější informace o stavu na trhu práce (stav nabídky a poptávky po pracovních silách, míra nezaměstnanosti, podíl jednoduchých nekvalifikovaných prací a pracovníků apod.); taková fundamentální analýza je za rámcem této studie.

---

²⁰ V tabulkách č. 13 až 15 v tabulkové příloze jsou uvedeny podrobnější údaje.

Tabulka č. 3.3 Podíl zaměstnanců pracujících na plný úvazek odměňovaných statutární minimální mzdou v členských státech EU (v nichž se tento institut uplatňuje) v letech 2002 a 2006¹

ř.	stát	podíl zaměstnanců pracujících na plný úvazek odměňovaných statutární minimální mzdou		změna 06/02 p.b.		podíl hrubé statutární minimální mzdy na průměrné mzdě		změna 06/02 p.b.		podíl zaměstnanců pracujících na plný úvazek odměňovaných SMM		rozdíl p.b. ž - m
		2002	2006	e	2006	f	2006	h	2006	i	ženy	
a	b	c	d	e	g	f	g	h	i	j	k	
1	Francie ²	14,0	15,1	+1,1	43	47	+4					
2	Bulharsko	5,1	14,6	+9,5	40	50	+10					
3	Lucembursko ³	15,1	11,0	-4,1	50	50	0		8,4	16,4		+8,0
4	Lotyšsko	15,4	8,9	-6,5	35	34	-1		8,6	9,2		+0,6
5	Litva	8,8	8,5	-0,3	37	36	-1					
6	Rumunsko	8,9	8,2	-0,7	31	33	+2		8,2	8,1		-0,1
7	Maďarsko	11,4	7,8	-3,6	42	40	-2		9,6	5,9		-3,7
8	Estonsko ⁴	6,9	4,8	-2,1	31	33	+2		3,5	6,0		+2,5
9	Portugalsko	4,0	4,2	-0,2	43	41	-2		3,1	6,0		+2,9
10	Irsko	2,1	3,3	+2,1	50	51	+1		2,9	4,3		+1,4
11	Slovensko	2,6	2,5	-0,1	45	47	+2					
12	Polsko	4,0	2,3	-1,7	33	36	+3					
13	Česká rep.	2,0	2,3	+0,3	37	40	+3		1,4	3,5		+2,1
14	Nizozemsko ⁴	2,3	2,2	-0,1	49	46	-3		1,8	3,7		+1,9
15	V. Británie	1,8	1,9	+0,1	34	37	+3		1,7	2,1		+0,4
16	Slovensko	0,1	1,9	+1,8	32	35	+3		0,6	1,3		+0,7
17	Malta ³	3,5	1,5	-2,0	54	51	-3		1,9	1,6		-0,3
18	Španělsko	0,8	1,0	+0,2	36	41	+5		0,8	1,2		+0,4
19	USA	1,5	1,1	-0,4	34	31	-3		0,8	1,6		+0,8

Zdroj: Eurostat

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Belgie a Řecko; poslední dostupné informace jsou za rok 2006; 2) Ve sloupcích f a g dle údajů OECD (viz tabulka č. 2.1); 3) Údaje ve sloupcích d a g za rok 2007; 4) Údaje ve sl. d a g za rok 2005

3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)

Z faktorů, které charakterizují zaměření politiky jednotlivých států (vlád), pokud jde o nákladové a motivačně ochranné působení statutární minimální mzdy, byly testovány:

- a) vazby mezi relativní úrovní minima (jeho podílu na průměrné mzdě) v roce 2007 a podílem zaměstnanců pracujících na plný úvazek a odměňovaných SMM;

Ověřuje se hypotéza, zda se prosazuje růst práce zaměstnanců odměňovaných SMM při růstu relativní úrovně SMM;

- b) vazby mezi změnami (přírůstkem, resp. úbytkem) podílu SMM na průměrné mzdě mezi roky 2002 a 2007 a změnami podílu zaměstnanců odměňovaných SMM v období 2002 až 2007.

Ověřuje se, zda se prosazuje závislost mezi změnami (přírůstkem a úbytkem) podílu SMM na výdělkovém průměru (změny proc. bodů) a změnami (přírůstkem a úbytkem) podílu zaměstnanců odměňovaných SMM.

Uvedené vazby jsou uvedeny v korelačních tabulkách č. 3.4 a 3.5.

Tabulka č. 3.4 **Vztahy mezi relativní úrovní statutární minimální mzdy (podílem v % na průměrném výdělku) a podílem (%) zaměstnanců pracujících na plný úvazek a odměňovaných statutární minimální mzdou¹ v roce 2006**

	státy s podílem zaměstnanců odměňovaných statutární minimální mzdou ³			
		10 více %	5 až 9,9 %	do 4,9 %
státy s podílem statutární minimální mzdy na průměrném výdělku ²	45 a více %	FR, BG, LU		MT, SL, IE
	35 až 44,9 %		HU, LV	PO, EE, CZ, SK VB, PL
	do 34,9 %		RO, LT	ES

Zdroj: Eurostat; výpočty VÚPSV

Poznámky a vysvětlivky: 1) Zkratky dle anglických názvů států; 2) Lucembursko, Malta 2007, Estonsko, Nizozemsko 2005

Tabulka č. 3.5 **Vztahy mezi změnou relativní úrovně statutární minimální mzdy (podílu v % na průměrném výdělku) a změnou podílu zaměstnanců pracujících na plný úvazek a odměňovaných statutární minimální mzdou¹ mezi rokem 2002 a 2006²**

		státy, u nichž se podíl zaměstnanců odměňovaných statutární minimální mzdou ³ mezi rokem 2002 a 2006	
		zvýšil	snížil
státy, u nichž se podíl statutární minimální mzdy na průměrném výdělku mezi rokem 2002 a 2007	zvýšil	FR, BG, IE, CZ, GB, SK, ES	EE, LU ³
	snížil	RO, SL, PL	LV, LT, HU, PT, NL, MT

Zdroj: Eurostat; výpočty VÚPSV

Poznámky a vysvětlivky: 1) Zkratky dle anglických názvů států; 2) Lucembursko, Malta 2007, Estonsko, Nizozemsko 2005; 3) Podíl SMM na průměrném výdělku se nezměnil

Z tabulky č. 3.4 je zřejmé, že závislost mezi relativní úrovní SMM a podílem zaměstnanců odměňovaných touto mzdou je velmi volná až neprůkazná. Lze to charakterizovat především na soustředění států v pravém horním poli; státy

3. Mezinárodní srovnání úrovně, vývoje a postavení statutárních minimálních mezd mezi členskými státy EU v letech 2002 až 2007 (údaje Eurostatu)

---

s vysokým podílem statutární minimální mzdy na průměrném výdělku zde mají velmi nízký podíl touto mzdou odměňovaných zaměstnanců. Vysvětlit souvislosti této situace by znamenalo analyzovat podrobně situaci trhu práce a odměňování v každém státě. Přesto shluky států v horním levém poli a ve dvou polích vpravo dole naznačují, že nezřetelná závislost existuje.

Naproti tomu kvalitativní korelace změn podílu SMM na průměrném výdělku a změn podílu zaměstnanců odměňovaných SMM uvedená v tabulce 3.5 je značně průkazná; vazbu +, + zaznamenalo 7 států a vazbu -, - 6 států. Lze dovodit, že státy (vlády) mohou ovlivňovat rozsah zaměstnanců odměňovaných mzdových minimem vhodným stanovením jeho úrovně.

(5) Z údajů ve sl. **i** až **k** tabulky č. 3.3 je zřejmé, že ve většině států, které zveřejňují údaje o podílu zaměstnanců pracujících na plný úvazek za stanovenou minimální mzdu v členění na muže a ženy jsou takto ve větším rozsahu odměňovány ženy. Z toho lze dovodit, že ženy ve větším rozsahu vykonávají jednoduché nekvalifikované práce.

Shrnutí, závěry a doporučení

(1) V této studii obsažená srovnávací analýza informací, které jsou poskytovány mezinárodními organizacemi (OECD, Eurostat), se soustředí na popis a hodnocení praxe, kterou realizují jejich členské státy v uplatňování institutu minimální mzdy. I když soubor informací obsahuje jen základní charakteristiky o mzdových minimech (úroveň, vývoj) a zahrnuje relativně krátký časový úsek (v souhrnu obou zdrojů období 2000 až 2007), je jejich předností maximální přiblížení reálnému času i vyčerpávající okruh států, za které jsou údaje k dispozici. Nesporným přínosem jsou údaje OECD o daňových zátěžích minimálních mezd.

(2) Informace o mzdových minimech se týkají těch států, které uplatňují stanovení minimálních mezd formou právních předpisů majících sílu zákona, stručně charakterizované jako „statutární minimální mzdy“.

Tento postup stanovení mzdového minima převažuje; z 30 členských států OECD jej realizuje 21, z 27 států - členů EU jde o 20 států (ve zbývajících státech se minimální úroveň mezd stanoví v kolektivních smlouvách uzavíraných sociálními partnery).

(3) Rozmezí absolutních úrovní hrubých nominálních statutárních minimálních mezd (SMM) je v koncových letech analyzovaného období násobkové (OECD 2006: ve státech vstupujících do hodnocení²¹ je maximální hodinová SMM - Lucembursko [10,79 USD] více než 8 x vyšší než minimální úroveň (Slovensko [1,32 USD]); Eurostat 2007: měsíční SMM maximum Lucembursko (1 570 euro) je 17 x vyšší než minimum - Bulharsko 51 euro).

(4) Pro rozhodování států (vlád) o úrovni statutární minimální mzdy v jednotlivých státech jsou obecně významné dva faktory:

- průměrná hrubá výdělková úroveň, která představuje určitý „měkký“ horní limit pro rozhodování,
- typ politiky, kterou vlády v používání statutární minimální mzdy sledují. Buď akcentují snížení rizika negativních vlivů nákladového působení SMM na podnikání a zaměstnanost nebo jejich motivačně-ochrannou funkci vůči zaměstnancům.

(5) Relativní úroveň hrubých nominálních SMM se v mezinárodním srovnání vymezuje jako procentní podíl na hrubém nominálním průměrném výdělku. Podle databází OECD a EU se procentní podíl SMM na průměrném výdělku pohybuje v koncových letech analýzy (2006, 2007) v jednotlivých státech v rozmezí od 31 do 52 %.

(6) Rozdíly absolutní úrovně mezinárodní srovnatelné (paritní) kupní síly čisté statutární minimální mzdy jsou mezi státy menší než mezi jejich nominálními hrubými hodnotami; je to dáno především tím, že převažuje sblížení relativních hladin spotřebitelských cen mezi státy s nízkou a vysokou absolutní úrovní SMM.

(7) Informace OECD o zdanění zaměstnavatelů a zaměstnanců na výdělkové úrovni statutárních minimálních mezd ukazují tyto souvislosti:

²¹ Nebyly zahrnuty: J. Korea, Mexiko, Nový Zéland.

- a) ve všech státech jsou zaměstnavatelé zatíženi zákonnými příspěvky, kterými hradí část nákladů sociálního a zdravotního pojištění zaměstnanců; příspěvky představují rozhodující část mimomzdových nákladů práce.

Úroveň sazeb příspěvků zaměstnavatelů vázaných na statutární minimální mzdy je diferencována od 6 % (Austrálie) do 35 % (ČR). V části zemí (např. Francie, Belgie aj.) se používají na úrovni SMM nižší sazby než u vyšších výdělkových úrovní; to umožňuje mírnit napětí mezi nepříznivým tlakem minimálních mzdových nákladů na podnikatelské aktivity a úrovní kupní síly mzdového minima; systém stimuluje rovněž zaměstnávání nekvalifikovaných zaměstnanců;

- b) zaměstnancům odměňovaným minimální mzdou je srážena součtová daň (součet daně z příjmu a zákonných příspěvků na sociální a zdravotní pojištění). Sazba daně je ve všech analyzovaných státech na úrovni SMM nižší než u vyšších výdělkových úrovní; kupní síla čistých SMM se tedy přibližuje kupní síle průměrných výdělků.

(8) Vývoj úrovně a relací SMM v období 2000 až 2007, jak jej odrážejí údaje databází OECD a Eurostatu, lze stručně charakterizovat takto:

- a) ve všech členských státech EU se, v diferencované míře, absolutní úroveň nominálních hrubých statutárních mzdových minim zvýšila; vlády těchto států neuplatňovaly politiku stagnace absolutní nominální úrovně SMM, kterou v tomto období uplatňovala (federální) vláda USA;
- b) absolutní hodnoty nominálních hrubých mzdových minim a rovněž jejich hodnoty v paritě kupní síly mají tendenci sblížovat se mezi státy s nízkou úrovní SMM (jde převážně o státy bývalého komunistického bloku, popř. státy jihoevropské - Španělsko, Řecko a Portugalsko) a státy s jejich vysokou úrovní (státy západoevropské kontinentální Evropy - Francie, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko);
- c) ve vývoji úrovně nominálních minimálních nákladů práce se naznačuje tendence k mírně rychlejšímu přírůstku jejich úrovně ve stredo-evropských „nových“ členských státech OECD (ČR, Polsko, Maďarsko, Slovensko) oproti ostatním zemím. Působí zde souhrn vývojových změn statutárních mzdových minim a zákonných příspěvků zaměstnavatelů na pojištění zaměstnanců. Sazby příspěvků nevykazovaly v souhrnu států žádnou společnou tendenci (sazby se nezměnily, snížily, resp. zvýšily - vždy zhruba u třetiny států); politika jednotlivých států je rozdílná podle sociálních a ekonomických potřeb;
- d) vývoj relativní úrovně hrubých nominálních mezd rovněž nemá jednoznačné souhrnné tendence. Politiku pohybu určují vlády jednotlivých států zcela samostatně.

(9) Poznatky o postavení, úrovni a vývoji statutární minimální mzdy ČR v souboru srovnávaných států lze shrnout takto:

- a) absolutní nominální i paritní úroveň hrubé SMM v ČR je nejvyšší ze stredo- a východoevropských (postkomunistických) členských států EU (česká úroveň převyšuje nejnižší SMM pobaltských a balkánských států dvoj- až trojnásobně). Vůči nejvyšším SMM západoevropských členských států představuje úroveň nominálního hrubého mzdového minima přibližně pětinu, v paritě kupní síly 30 až 40 % jejich úrovně;
- b) úroveň minimálních nákladů práce je ze všech členských států OECD v ČR relativně nejsilněji ovlivňována zákonnou sazbou příspěvků zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (sazba činí 35 % SMM a je konstantní po celé výdělkové škále). Nákladové působení zákonné minimální mzdy je v ČR značné a má nepříznivé

důsledky zejména v sektoru malých a středních podniků, v nichž je nejnižší výdělková úroveň;

- c) dynamika růstu SMM předstihovala v průběhu období růst průměrných výdělkových standardů (které se používají v databázích OECD nebo Eurostatu jako parametry národohospodářské průměrné mzdy). V koncových letech (2006, 2007) procentní podíl SMM na standardech dosahuje 40 až 41 %.²¹

(10) Na základě srovnávací analýzy o úrovni, vývoji a postavení statutárních minimálních mezd v členských státech OECD a EU lze formulovat tato doporučení:

- a) realizovat pravidelné sledování (monitoring) a analýzy uplatňování a fungování minimálních mezd ve členských státech Evropské unie a dalších vybraných státech. K tomu využívat informace a analýzy OECD a Eurostatu, popř. dalších mezinárodních institucí; působit na další zdokonalování těchto databází. Hodnocení by mělo být zaměřeno na:
- nákladové působení minimálních mezd (minimálních nákladů práce) na podnikání a zaměstnanost,
  - vazby mzdových minim k minimálním sociálním příjmům, jejich motivační působení a potlačování sociálního parazitizmu;
- b) hodnotit důsledky zásadních úprav daňové zátěže uplatněných od roku 2008 a předpokládaných v dalších letech v ČR na relace hrubých a čistých výdělků na úrovni statutárních minimálních mezd;
- c) zvážit možnosti snížení zákonných sazeb příspěvků zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění u minimálních mezd a výdělků v jejich okolí; snížit tak zatížení podnikatelských subjektů a podpořit zaměstnávání nekvalifikovaných pracovníků;
- d) zahájit, v kontextu evropské situace a výměny zkušeností, diskusi sociálních partnerů, vlády a nezávislých odborníků o možnostech diferenciací úrovní minimálních mezd v ČR na základě jejich stanovení v nadpodnikových kolektivních smlouvách, popř. jiných mechanismů využívaných v zahraničí.

---

²¹ Starší analýza [8] naznačuje, že v používaných standardech průměrné mzdy ČR nejsou plně obsaženy nižší výdělků v sektoru malých a středních podniků.

Prameny a literatura

Prameny

1. Special Feature: The Tax Treatment of Minimum wages; In: Taxing Wages, 2005/2006, Paris: OECD, 2007
2. Taxing Wages 2005/2006. Paris: OECD, 2007
3. Eurostat: www.ec.europa.eu/eurostat, Population and Social Conditions Earnings, prosinec 2007
4. NEMARK, D. - WASCHER, W. Minimum wages and employment: A review of evidence from the new minimum wage research, NBER Working Paper No. 12663, National Bureau of Economic Research, Cambridge, MA, 2006
5. KERTESI, G. - KÖLLO, J. „Fighting „low equilibria“ by doubling the minimum wage? Hungary’s experiment, IZA Discussion Paper No. 970, Institute for the Study of Labor, Bonn, 2003
6. GOTTVALD, J. a kol. *Minimum Wage in wage structures of the Czech and Slovak Republic, Determinant of Individual Pay and Firm’s Pay Structures in the Czech and Slovak Republic*. Ostrava: Vysoká škola báňská, 2002
7. BAŠTÝŘ, I. *Srovnání úrovně a pohybů nákladů práce, nominálních a reálných mezd v ČR a vybraných státech EU* (metodická a statistická analýza). Praha: VÚPSV, 2007
8. BAŠTÝŘ, I. *Vybrané aktuální problémy uplatňování minimální mzdy v ČR*. Praha: VÚPSV, 2005
9. Kolektiv autorů VÚPSV Praha. *Životní minimum v zahraničí a v České republice*. Praha: MPSV, 1997
10. Úmluvy MOP č. 29, č. 99 , č. 131 o minimální mzdě
11. KADERÁBKOVÁ, A. a kol. *Růst, stabilita a konkurenceschopnost III*. Praha: Linde, 2007

Ostatní literatura

12. OECD: Taxing Wages 2000/2001, Paris 2002
13. OECD: Taxing Wages 2001/2002, Paris, 2003
14. OECD: Taxing Wages 2002/2003, Paris, 2004

15. OECD: Taxing Wages 2003/2004, Paris 2005
16. OECD: Taxing Wages 2004/2005, Paris, 2006
17. Eurostat: Statistics in focus: R. Clare, Minimum Wages EU Member States and Candidate Countries, January 2003; Luxembourg, 2003
18. Eurostat: Statistics in focus: A. Paternoster: Minimum Wages EU Member States, Candidate Countries and the US 2004; Luxembourg 2004
19. Eurostat: Statistics in focus: P. Regnard: Minimum Wages 2005. Major Differences between EU Member States; Luxembourg, 2005
20. Eurostat: Statistics in focus: P. Regnard: Minimum Wages 2006. Variations from 82 to 1530 euro gross per month, Luxembourg, 2006
21. Eurostat: Statistics in focus: P. Regnard: Minimum Wages 2007. Variations from 92 to 1570 euro gross per month, Luxembourg, 2007
22. Dotazník časopisu EIRO ke komparativní studii o statutární minimální mzdě; přehled za 13 „starých“ členských států a 12 „nových“ států. Brusel, 2006
23. Statistická ročenka České republiky 2006. Praha: ČSÚ, 2006
24. Statistická ročenka České republiky 2007. Praha: ČSÚ, 2007
25. Vývoj hlavních ekonomických ukazatelů České republiky 1990 - 2006 (Bulletin No. 22). Praha: VÚPSV, 2007
26. The National Minimum Wage, Fourth Report of the Low Pay Commission, Building on Success, Low Pay Commission, The Stationery Office, Norwich, V. Británie, 2002
27. The National Minimum Wage, Third Report of the Low Pay Commission, Building on Success, Low Pay Commission, The Stationery Office, Norwich, V. Británie, 2001
28. The National Minimum Wage, Second Report of the Low Pay Commission, Building on Success, Low Pay Commission, The Stationery Office, Norwich, V. Británie, 2000
29. The National Minimum Wage, First Report of the Low Pay Commission, Building on Success, Low Pay Commission, The Stationery Office, Norwich, V. Británie, 1998
30. CHOMÁTOVÁ, L. *Optimalizace úrovně a relací minimální mzdy v ČR*. Praha: VÚPSV, 2003
31. Minimum Wages 1997, A comparative study, Eurostat, Luxembourg, 1998
32. BAROŠOVÁ, M. *Monitorovanie nízkych miezd. Vymedzenie problematiky nízkych miezd*. Analytická štúdia. Bratislava: VÚPSVR, 2001

33. BAROŠOVÁ, M. *Východiská a funkcie minimálnej mzdy a prístupy k jej valorizácii*. Bratislava: VÚPSVR, 1999
34. BAŠTÝŘ, I. *Průměrná mzda, minimální mzda a životní minimum*. Mezinárodní srovnání. Praha: VÚPSV, 1996
35. BAŠTÝŘ, I. - BALOUŠEK, A. - MĚCHURA, V. *Minimální příjmové veličiny*. Praha: VÚPSV, 1994
36. TOMEŠ, I. *Úprava minimálních mezd*. Bratislava: VÚPSV, 1991

Přílohy

Geneze, právní a institucionální základy minimálních mezd

Podněty pro širší uplatňování národních systémů minimálních mezd byly vytvářeny mezinárodními iniciativami. Rozhodující jsou úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP) o minimálních mzdách přijaté mezi roky 1928 až 1970 (Úmluva č. 26 o zavedení metod stanovení minimálních mezd přijatá v roce 1928, Úmluva č. 99 o metodách stanovení minimálních mezd v zemědělství z roku 1951, Úmluva č. 131 přijatá v roce 1970 o stanovení minimálních mezd se zvláštním zaměřením na rozvojové země).

Před přijetím úmluv MOP bylo uplatňování zaručených minimálních mezd v národních ekonomikách značně sporadické a nesystematické; první takové úpravy byly aplikovány v období před první světovou válkou.

Úmluvy MOP byly postupně ratifikovány velkým počtem států¹ a staly se impulzem a metodickým vodítkem pro národní úpravy minimálních mezd ve státech, které úmluvy nepřijaly.²

Uplatnění, resp. rozvinutí převážné většiny národních systémů minimálních mezd (na podkladě ratifikací úmluv nebo mimo ně) se realizovala po roce 1945. V členských státech EU (EU-15) byl tento proces zakončen uplatněním úpravy minimálních mezd ve V. Británii a Irsku koncem devadesátých let.

Úmluvy MOP obsahují základní principy možných přístupů k utváření a fungování národních systémů minimálních mezd. Principy Úmluv jsou značně flexibilní, umožňují variabilitu národních systémů. Ke každé ze směrnic přijala MOP doporučení obsahující podrobnější zásady a pravidla, které je účelné v národních systémech respektovat. Vzhledem k časovému rozmezí přijímání směrnic (1928 - 1970) je zřetelný obsahový i metodický posun; úmluvy odrážejí jak politické, hospodářské a sociální podmínky v době přijetí, tak postupně získávané poznatky MOP a členských států s uplatňováním národních systémů.³

Souhrnně lze charakterizovat základní principy, které obsahují Úmluvy Mezinárodní organizace práce o způsobech stanovení a fungování minimálních mezd takto:

Za prvé. Státy přijímají závazek, že zavedou a budou trvale uplatňovat systém minimálních mezd na základě pravidel a metod stanovených ratifikovanou Úmluvou (resp. ratifikovanými Úmluvami).

Za druhé. Okruh (rozsah) hospodářství (odvětví, obory, povolání), na který je národní systém minimálních mezd vztažen, má být co nejširší. Minimální mzdy by měly být zejména uplatňovány v odvětvích, oborech, resp. u povolání, u nichž:

- jsou, ve srovnání s obecnou národní mzdovou hladinou, nízké výdělky,

¹ K 1.1.2005 ratifikovalo Úmluvu č. 26 103, Úmluvu č. 99 53 a Úmluvu č. 131 46 států; Česká republika (ČSR) ratifikovala Úmluvu č. 26 v roce 1950 a Úmluvu č. 99 (ČSSR) v roce 1964.

² Např. v USA byl na úrovni federace přijat zákon o minimální mzdě v roce 1938; šlo o součást opatření hospodářské a sociální politiky prezidenta Roosevelta (New Deal).

³ Z hlediska kumulace zkušeností je obsahově, metodicky i formulačně nejpropracovanější Úmluva č. 131 a doprovodné doporučení č. 135, která byla ratifikována jen malým počtem států. Z hodnocení národních systémů plyne, že řada principů obsažených v této úmluvě je do nich promítána, a to i ve státech, které tuto úmluvu neratifikovaly. To ovšem není nic vyjimečného; i státy, které neratifikovaly žádnou z Úmluv, mají uplatněny národní systémy minimálních mezd, které obsahuje řadu principů uvedených v Úmluvách (typickým příkladem jsou USA).

- neexistuje kolektivní vyjednávání o mzdách, kolektivní smlouvy, které umožňují stanovit nejnižší mzdové úrovně (na podnikové nebo nadpodnikové úrovni) blízké tržně optimálnímu stavu.

Za třetí. Státní orgány musí zajistit, aby ve všech etapách přípravy, stanovení a uplatňování národního systému minimálních mezd se podílely zástupci (organizace, svazy apod.) zaměstnavatelů a zaměstnanců, a to buď formou dohody (státu, organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců) nebo projednáním stanovisek obou stran na základě rovnoprávnosti.

Při přípravě, stanovení a uplatňování národního systému minimálních mezd doporučují Úmluvy účast nezávislých odborníků, zejména v metodických, institucionálně právních a analytických otázkách a při případných arbitrážních jednáních.

Za čtvrté. Státní orgány (v dohodě nebo po projednání se zástupci sociálních partnerů) mohou určit podmínky výkonu práce nebo stanovit úseky hospodářství, zaměstnání (povolání) nebo skupiny osob, na které se národní systém minimálních mezd nevztahuje. Mohou, na základě individuálního řízení a rozhodnutí, dočasně vyjmout konkrétní firmu a uplatňování systému minimální mzdy.

Za páté. Způsoby stanovení minimálních mezd v národních systémech mohou být rozdílné. Minimální mzdy mohou být stanoveny zejména:

- zákonem,
- ustanoveními kolektivních smluv, které mají zvláštním rozhodnutím sílu zákona,
- rozhodnutím pověřeného orgánu nebo mzdových komisí nebo výborů nebo rozhodčích nebo jiných pracovních soudů.

Za šesté. Při stanovení úrovně minimálních mezd je nezbytné přihlížet zejména k těmto faktorům:

- životní náklady zaměstnanců - příjemců nízkých mezd a jejich rodin ve srovnání s úrovní jiných skupin,
- všeobecná úroveň mezd, zejména ve srovnatelných nebo obdobných činnostech, v nichž jsou mzdy stanoveny kolektivní smlouvou,
- druhy a úroveň sociálních dávek,
- hospodářská situace všeobecně a zejména v odvětvích, oborech a podnikatelských subjektech, v nichž se dosahují nízké mzdy.

Za sedmé. Pokud zástupce zaměstnavatelů nebo zaměstnanců (nebo sociálních partnerů společně) projeví přání (zaujme stanovisko), že je účelné uskutečnit (při účasti nezávislých odborníků) šetření umožňující zhodnotit nominální i reálnou úroveň nízkých mezd a celkovou situaci v uplatňovaných mechanismech utváření mezd a v odstupňování (diferenciaci) mezd, mají státní orgány takový postup umožnit.

Za osmé. Stanovenou úroveň minimální mzdy, resp. soustavy minimálních mezd stanovených pro různé skupiny zaměstnanců nelze podkročit ani individuální ani kolektivní smlouvou.

Za deváté. V kolektivních nebo individuálních smlouvách mohou být dohodnuty nejnižší (zaručené) mzdy překračující (vyšší než) úroveň minimálních mezd stanovených v národním systému.

Za desáté. Státní orgány zabezpečí:

- všeobecnou informovanost o výši minimálních mezd a podmínkách jejich poskytování,

- stanovení sankcí (ekonomických, popř. i trestních) při nedodržení podmínek,
- právo zaměstnanců na soudní projednání porušování podmínek poskytování minimálních mezd.

A. Údaje OECD¹

- Tabulka č. 1 **Hrubé statutární minimální mzdy, 2000 - 2006**
(Gross statutory minimum wages 2000 - 2006)
- Tabulka č. 2 **Relativní úroveň minimálních mezd, 2000 - 2006**
(Relative minimum-wage levels, 2000 - 2006)
- Tabulka č. 3 **Průměrná daňová sazba pro zaměstnance pracující na plný úvazek u různých výdělkových úrovní 2002 - 2006**
(Average tax rates for full-time workers at different wage levels, 2002 - 2006)
- Tabulka č. 4 **Daň z objemu mezd a příspěvky zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců pracujících na plný úvazek u různých výdělkových úrovní**
(Payroll taxes and employer social security contributions for full-time workers at different wage levels)
- Tabulka č. 5 **Statutární minimální mzdy a smluvní pracovní hodiny u zaměstnanců pracujících na plný pracovní úvazek odměňovaných minimální mzdou, 2006**
(Statutory minimum wages of full-time minimum-wage workers, 2006)
- Tabulka č. 6 **Roční průměrné hrubé výdělky u bezdětných jednotlivců, 2000 - 2006 (národní měny)**
(Annual average gross wage earnings, single persons without children, 2000 - 2006, national currency)
- Tabulka č. 7 **Roční průměrné hrubé výdělky bezdětných jednotlivců, 2000 - 2006 (USD v paritě kupní síly)**
(Annual average wage gross earnings, single persons without children, 2000 - 2006, USD using PPP)
- Tabulka č. 8 **Směnné kurzy a parity kupní síly národních měn, 2006**
(Exchange Rates and Purchasing Power Parities of National Currencies, 2006)

---

¹ Zdroj: OECD: Special Feature: The Tax Treatment of Minimum Wages, in Taxing Wages 2005/2006, OECD, Paris, 2006 (tabulky č. 1 až 5); OECD: Taxing Wages 2005/2006 (tabulky č. 6 až 8).

Tabulka č. 1 Hrubé statutární minimální mzdy, 2000 - 2006
(Gross statutory minimum wages 2000 - 2006)

(Per hour, USD at 2006 market exchange rate and constant prices)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Australia	8,80	8,75	8,79	8,92	9,06	9,16	9,06
Belgium	9,47	9,47	9,58	9,55	9,47	9,43	9,32
Canada	6,77	6,69	6,62	6,53	6,54	6,60	6,71
Czech republic	1,18	1,45	1,62	1,76	1,85	1,95	2,05
France	8,80	8,97	9,08	9,24	9,55	9,92	10,14
Greece	4,81	4,81	4,89	4,97	5,08	5,19	5,35
Hungary	0,96	1,38	1,64	1,56	1,55	1,61	1,69
Ireland	8,66	8,54	8,56	8,66	9,29	9,68	9,51
Japan							
Korea	2,23	2,33	2,61	2,80	2,95	3,20	3,47
Luxembourg	9,99	10,34	10,32	10,71	10,63	10,91	10,79
Mexico	0,74	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,76
Netherlands	9,81	9,98	10,09	10,19	10,14	9,97	9,92
New Zealand	5,69	5,66	5,72	5,98	6,18	6,34	6,56
Poland	1,37	1,51	1,51	1,58	1,57	1,58	1,65
Portugal	3,22	3,24	3,26	3,23	3,24	3,24	3,23
Slovakia	1,01	1,07	1,20	1,22	1,17	1,31	1,32
Spain	4,28	4,23	4,19	4,16	4,31	4,43	4,52
Turkey	1,27	1,04	1,18	1,22	1,56	1,59	1,55
United Kingdom	8,16	8,56	8,96	9,13	9,53	9,81	9,93
United States	6,08	5,92	5,82	5,69	5,54	5,36	5,15
OECD-21	5,18	5,25	5,34	5,41	5,51	5,61	5,64

Source: Secretariat calculations based on the OECD Minimum Wage database; <http://dx.doi.org/10.1787/07/071400861853>

Tabulka č. 2 Relativní úroveň minimálních mezd, 2000 - 2006
(Relative minimum-wage levels, 2000 - 2006)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Australia	50%	51%	50%	49%	48%	48%	47%
Belgium	42%	41%	41%	41%	40%	40%	40%
Canada	38%	38%	38%	38%	38%	38%	38%
Czech Republic	30%	36%	38%	40%	40%	41%	41%
France	43%	43%	44%	44%	45%	47%	47%
Greece	43%	43%	43%	43%	41%	39%	39%
Hungary	28%	38%	42%	39%	37%	38%	39%
Ireland	53%	51%	49%	51%	50%	53%	52%
Japan	27%	27%	28%	28%	28%	28%	28%
Korea	22%	22%	23%	24%	23%	25%	26%
Luxembourg	40%	41%	41%	42%	41%	42%	41%
Mexico	27%	25%	25%	24%	24%	24%	24%
Netherlands	46%	45%	45%	45%	43%	42%	43%
New Zealand	45%	44%	45%	46%	47%	48%	50%
Poland	33%	34%	33%	34%	34%	36%	37%
Portugal	41%	41%	40%	40%	39%	39%	39%
Slovakia	31%	32%	35%	37%	34%	37%	36%
Spain	34%	34%	33%	33%	34%	35%	36%
Turkey	18%	16%	19%	21%	27%	27%	27%
United Kingdom	32%	33%	33%	34%	35%	35%	35%
USA	39%	38%	37%	36%	35%	34%	33%
OECD-21	36%	37%	37%	38%	38%	38%	38%

Source: Secretariat calculations based on the OECD Minimum Wage database; <http://dx.doi.org/10.1787/233275325270>

Tabulka č. 3 **Průměrná daňová sazba pro zaměstnance pracující na plný úvazek u různých výdělkových úrovních 2002 - 2006**
(Average tax rates for full-time workers at different wage levels)

Personal income tax plus employee social security contributions)

	2000			2006		
	MW	67% AW	AW	MW	67% AW	AW
Australia	15,4%	20,7%	26,1%	14,7%	19,9%	23,7%
Austria		25,6%	31,0%		27,0%	33,0%
Belgium	23,5%	35,8%	43,0%	17,2%	34,8%	41,8%
Canada	15,3%	19,6%	25,4%	13,8%	20,4%	24,2%
Czech republic	14,9%	20,8%	22,6%	15,6%	19,1%	22,5%
Denmark		40,8%	44,1%		38,8%	40,9%
Finland		28,1%	34,2%		24,3%	30,7%
France	21,0%	25,7%	28,8%	16,7%	26,1%	29,1%
Germany		38,1%	44,5%		36,6%	42,7%
Greece	15,9%	17,4%	21,1%	16,0%	17,2%	24,7%
Hungary	20,5%	30,0%	35,7%	14,3%	22,8%	34,0%
Iceland		15,9%	22,6%		19,2%	24,5%
Ireland	8,3%	11,1%	20,3%	2,7%	7,3%	14,8%
Italy		23,7%	28,2%		22,8%	27,6%
Japan	12,2%	15,5%	17,0%	14,5%	17,9%	19,5%
Korea	6,7%	7,4%	9,0%	7,2%	8,3%	10,6%
Luxembourg	17,0%	23,5%	30,1%	15,9%	21,1%	27,9%
Mexico	-24,5%	-4,6%	2,4%	-21,8%	-1,6%	5,0%
Netherlands	26,6%	32,6%	33,2%	22,6%	31,2%	36,1%
New Zealand	17,4%	18,6%	19,4%	18,3%	19,0%	20,9%
Norway		26,7%	30,7%		25,5%	29,0%
Poland	26%	30,4%	31,6%	27,4%	30,8%	32,2%
Portugal	12,2%	17,3%	22,4%	11,0%	15,5%	21,2%
Slovakia	12,4%	17,9%	19,5%	13,4%	18,7%	22,4%
Spain	6,4%	14,7%	19,8%	6,7%	16,3%	20,5%
Sweden		31,7%	33,7%		28,5%	31,1%
Switzerland		18,9%	22,0%		18,8%	21,9%
Turkey	24,1%	27,2%	28,7%	28,4%	29,5%	30,5%
United Kingdom	11,7%	22,2%	25,5%	12,7%	23,7%	26,8%
USA	16,3%	21,1%	23,9%	14,5%	20,6%	23,4%

Notes: AW: average wage, MW: statutory minimum wage.

Source: OECD Taxing Wages calculation files; <http://dx.doi.org/10.1787/504647805364>

Tabulka č. 4 Daň z objemu mezd a příspěvky zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců pracujících na plný úvazek u různých výdělkových úrovních

(Payroll taxes and employer social security contributions for full-time workers at different wage levels)

	2000			2006		
	MW	67% AW	AW	MW	67% AW	AW
Australia	6,4%	6,4%	6,4%	6,0%	6,0%	6,0%
Austria		31,0%	31,0%		29,1%	29,1%
Belgium	15,4%	31,9%	32,9%	15,5%	28,3%	30,4%
Canada	11,0%	11,4%	11,6%	11,2%	11,6%	11,7%
Czech Republic	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%
Denmark		0,7%	0,5%		0,9%	0,6%
Finland		26,0%	26,0%		24,0%	24,0%
France	23,0%	41,2%	41,2%	17,6%	33,3%	42,3%
Germany		20,5%	20,5%		20,5%	20,5%
Greece	28,0%	28,0%	28,0%	28,1%	28,1%	28,1%
Hungary	52,8%	44,0%	41,8%	32,0%	35,3%	34,7%
Iceland		4,8%	4,8%		5,8%	5,8%
Ireland	8,5%	8,5%	12,0%	8,5%	10,8%	10,8%
Italy		34,1%	34,1%		32,1%	32,1%
Japan	10,3%	10,3%	10,3%	13,1%	13,1%	13,1%
Korea	8,9%	8,9%	8,9%	9,2%	9,2%	9,2%
Luxembourg	13,8%	13,8%	13,8%	14,0%	13,7%	13,5%
Mexico	21,8%	12,7%	11,7%	26,3%	13,6%	11,9%
Netherlands	15,0%	16,1%	10,7%	14,7%	15,8%	15,0%
New Zealand	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Norway		12,8%	12,8%		13,3%	13,3%
Poland	20%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%
Portugal	23,8%	23,8%	23,8%	23,8%	23,8%	23,8%
Slovakia	38,2%	38,2%	38,2%	26,2%	26,2%	26,2%
Spain	30,6%	30,6%	30,6%	30,6%	30,6%	30,6%
Sweden		32,9%	32,9%		32,3%	32,3%
Switzerland		11,6%	11,6%		11,1%	11,1%
Turkey	19,5%	19,5%	19,5%	21,5%	21,5%	21,5%
United Kingdom	5,2%	8,8%	9,9%	6,8%	9,7%	10,7%
United States	8,2%	8,0%	7,9%	8,2%	7,9%	7,8%
Average	18,8%	19,7%	19,6%	17,6%	18,8%	19,0%

Notes: AW: average wage, MW: statutory minimum wage.

Source: OECD Taxing Wages calculation files; <http://dx.doi.org/10.1787/363416150135>

Tabulka č. 5 Statutární minimální mzdy a smluvní pracovní hodiny u zaměstnanců pracujících na plný pracovní úvazek
odměňovaných minimální mzdou, 2006
(Statutory minimum wages of full-time minimum-wage workers, 2006)

	wage floor in national currency ¹				annual	age group	applicability ² other
	hourly	daily	weekly	monthly			
Australia			484		25 189		
Belgium				1 234	14 808	21+	private sector
Canada	7,60				15 808		
Czech Republic	46,80				97 344		
France ³	8,15				14 833		
Greece ⁴				717	8 599		single white collar workers, employed < 3 years
Hungary				62 500	750 000		
Ireland	7,65				15 912	18+	
Japan	668,00				1 389 440		weighted average of rates across 47 relevant regions
Korea	3100,00				7 937 160		
Luxembourg	8,69				18 041	18+	single individuals
Mexico		47			17 199		"general" minimum wage: average across 3 regions
Netherlands ⁴			319		16 597	23+	
New Zealand	10,25				21 320	18+	
Poland				899	10 788		
Portugal ⁴				450	5 403	18+	non-agricultural workers
Slovakia	40,00				83 200		
Spain ⁴				630	7 560	18+	
Turkey		18			4 602	16+	
United Kingdom	5,20				10 816	22+	
United States	5,15				10 712	20+	federal minimum wage; higher minima in 29 states (as at January 2007)

Notes: 1) 1. Expressed in EUR for euro-zone countries. All minimum wage numbers relate to the relevant fiscal year (Australia: July 2005 to June 2006, New Zealand and UK: April 2006 to March 2007, calendar year in all other countries). 12-month averages are shown where the values have changed during the fiscal year. Where conversions to/from hourly wages were necessary, this has been done on the basis of 40 hours per week, except in Belgium (38), France (35), Korea (46), Poland (42 prior to 2001) and the UK (38); 2) Other minima can apply to other groups. For instance, minimum wages are often considerably lower for younger workers; 3) Salaire Minimum Interprofessionnel de Croissance (SMIC). A higher minimum (Garanties Mensuelles de Rémunération, GMR) applied to employees affected by the mandatory reduction of working hours to 35 per week in order to keep their monthly wages unchanged. From 2005 onwards, the two minima are the same; 4) Includes holiday allowance (Netherlands) and 13th/14th monthly payments (Greece, Portugal, Spain).

Source: OECD Taxing Wages calculation files; <http://dx.doi.org/10.1787/363416150135>

Tabulka č. 6 Roční průměrné hrubé výdělky u bezdětných jednotlivců, 2000 - 2006 (národní měny)
(Annual average gross wage earnings, single persons without children, 2000 - 2006, national currency)

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net
Australia	40 218	29 719	41 313	31 920	43 441	33 377	46 200	35 267	48 827	37 274	51 169	38 879	53 385	40 709
Austria	29 732	20 527	30 280	20 774	30 966	21 180	32 288	21 957	34 348	23 006	35 128	23 652	36 009	24 138
Belgium	31 644	18 035	33 109	18 884	34 330	19 686	34 643	20 098	35 578	20 683	36 468	21 181	37 271	21 698
Canada	36 764	27 431	37 232	28 259	37 765	28 674	38 220	29 000	38 945	29 636	39 816	30 283	41 715	31 634
Czech Republic	164 327	127 113	175 159	135 679	185 030	142 589	195 219	149 721	209 489	159 710	220 461	167 391	235 037	182 266
Denmark	281 700	157 533	292 100	165 723	302 500	174 562	311 300	179 786	316 500	186 968	320 300	189 550	330 796	195 467
Finland	27 037	17 781	28 111	18 851	29 495	19 945	30 414	20 724	31 416	21 638	32 671	22 452	33 710	23 377
France	26 731	19 035	27 564	19 544	28 175	19 979	28 847	20 500	29 608	21 086	30 509	21 653	31 464	22 296
Germany	37 319	20 704	38 204	21 633	39 153	21 976	40 056	22 188	40 954	23 146	41 691	23 966	42 003	24 064
Greece	14 721	11 612	15 431	12 218	16 278	12 985	16 739	13 352	18 809	14 570	20 521	15 666	21 775	16 404
Hungary	1 084 214	697 527	1 259 940	776 670	1 425 084	904 901	1 556 892	1 043 367	1 697 268	1 112 667	1 818 360	1 205 600	1 913 971	1 263 091
Iceland	2 142 000	1 657 791	2 370 000	1 822 991	2 489 000	1 874 694	2 669 000	1 997 716	2 770 000	2 068 453	2 958 000	2 220 697	3 188 693	2 406 909
Ireland	22 008	17 532	23 762	19 753	25 477	21 297	25 951	21 788	28 922	24 024	28 994	24 570	30 329	25 827
Italy	19 991	14 362	20 583	14 892	21 076	15 154	21 462	15 695	22 053	16 026	22 662	16 477	23 299	16 877
Japan	5 026 569	4 171 893	5 075 080	4 209 951	4 997 660	3 997 942	4 929 133	4 030 013	4 927 177	4 028 505	4 964 206	4 046 617	5 035 230	4 053 630
Korea	19 217 616	17 492 568	20 428 200	18 574 820	22 885 416	20 857 826	24 887 904	22 614 840	27 356 688	24 653 132	28 840 608	25 990 093	30 377 732	27 167 379
Luxembourg	35 875	25 070	37 745	26 942	38 442	28 654	39 587	29 293	40 575	29 839	42 135	30 639	43 477	31 346
Mexico	47 918	46 768	54 003	52 389	58 287	55 815	61 877	58 970	65 583	62 165	69 465	66 264	72 436	68 849
Netherlands	31 300	20 894	33 610	23 357	35 010	24 308	36 385	25 090	37 851	25 536	38 671	26 102	38 701	24 737
New Zealand	34 923	28 159	36 274	29 226	37 338	30 067	38 534	30 948	39 458	31 567	40 782	32 454	42 572	33 653
Norway	298 385	206 788	326 851	224 076	343 997	238 074	353 448	246 837	366 161	255 986	378 782	268 826	394 278	280 122
Poland	24 682	16 875	26 438	18 165	27 329	18 787	28 098	19 248	29 263	19 971	28 563	19 455	29 358	19 914
Portugal	10 922	8 470	11 544	9 081	12 140	9 524	12 583	9 848	12 969	10 138	13 397	10 560	13 745	10 836
Slovakia	148 173	119 266	161 136	127 361	172 251	136 914	181 792	143 570	200 722	156 157	216 179	168 349	231 658	179 754
Spain	17 162	13 770	17 874	14 276	18 462	14 695	19 220	15 432	19 828	15 864	20 439	16 306	21 093	16 779
Sweden	263 581	174 686	278 197	188 079	286 566	198 801	293 700	201 928	306 842	210 127	316 602	217 587	327 800	225 944
Switzerland	65 370	51 018	67 128	52 376	68 584	53 498	69 487	54 403	70 649	55 361	71 638	56 055	73 187	57 163
Turkey	5 545	3 952	7 752	5 355	10 561	7 380	12 636	8 874	13 959	9 708	15 737	10 937	16 864	11 716
United Kingdom	23 607	17 595	24 910	18 615	25 893	19 316	26 844	19 745	28 053	20 604	29 364	21 539	30 842	22 584
USA	27 372	20 821	28 090	21 390	28 939	22 084	29 813	22 825	30 355	23 253	31 096	23 853	32 503	24 907

Source: <http://dx.doi.org/10.1787/653180850641>

Tabulka č. 7 Roční průměrné hrubé výděly bezdětných jednotlivců, 2000 - 2006 (USD v paritě kupní síly)
(Annual average wage gross earnings, single persons without children, 2000 - 2006, USD using PPP)

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net	gross	net
Australia	30 621	22 627	31 057	23 995	32 502	24 972	34 254	26 148	35 877	27 389	37 069	28 165	38 462	29 329
Austria	32 501	22 438	32 913	22 580	33 963	23 230	35 565	24 185	38 522	25 802	39 611	26 671	39 553	26 514
Belgium	34 316	19 558	36 837	21 010	38 882	22 297	39 381	22 847	40 386	23 478	41 692	24 215	42 089	24 503
Canada	29 795	22 232	30 556	23 192	30 730	23 333	30 722	23 311	31 161	23 712	31 903	24 264	32 363	24 542
Czech Republic	11 431	8 842	11 993	9 290	12 964	9 990	13 468	10 329	14 403	10 980	15 529	11 791	16 131	12 510
Denmark	33 476	18 721	34 969	19 839	35 904	20 719	36 717	21 205	37 634	22 232	38 460	22 760	38 728	22 884
Finland	27 596	18 149	28 794	19 309	30 513	20 633	31 238	21 286	32 665	22 498	34 179	23 487	36 043	24 995
France	29 189	20 786	30 627	21 716	31 303	22 197	31 909	22 676	32 379	23 060	33 835	24 014	35 015	24 812
Germany	38 000	21 083	39 142	22 165	40 847	22 927	42 198	23 375	43 939	24 833	45 653	26 244	44 920	25 736
Greece	21 489	16 951	22 226	17 598	24 019	19 160	24 513	19 554	26 867	20 811	29 143	22 249	30 645	23 085
Hungary	10 092	6 493	11 440	7 052	12 422	7 888	12 779	8 564	13 402	8 786	14 452	9 582	14 611	9 642
Iceland	25 719	19 905	26 675	20 518	27 002	20 337	28 700	21 482	29 788	22 244	31 440	23 603	34 762	26 239
Ireland	23 065	18 374	24 117	20 048	25 427	21 256	25 444	21 362	28 719	23 855	28 925	24 511	29 748	25 333
Italy	24 726	17 764	25 133	18 183	25 550	18 371	25 439	18 604	25 909	18 828	26 647	19 374	27 699	20 065
Japan	32 451	26 933	33 995	28 200	34 787	27 828	35 494	29 020	36 846	30 126	38 548	31 423	39 310	31 647
Korea	25 515	23 225	26 827	24 393	29 386	26 783	31 743	28 844	34 882	31 435	37 767	34 034	40 038	35 807
Luxembourg	36 281	25 354	37 853	27 019	39 227	29 237	41 324	30 578	43 012	31 631	44 441	32 316	43 997	31 721
Mexico	7 828	7 640	8 537	8 282	8 852	8 477	8 840	8 424	9 062	8 590	9 419	8 985	9 858	9 369
Netherlands	33 825	22 580	36 568	25 413	38 019	26 397	39 398	27 167	41 592	28 060	42 996	29 022	42 596	27 227
New Zealand	24 158	19 479	24 602	19 822	25 472	20 511	26 330	21 146	26 692	21 354	27 658	22 010	28 346	22 407
Norway	33 087	22 930	35 843	24 573	37 627	26 041	38 105	26 611	39 871	27 874	39 692	28 170	40 015	28 429
Poland	13 552	9 265	14 299	9 825	14 972	10 293	15 254	10 450	15 690	10 708	14 835	10 104	15 885	10 775
Portugal	16 778	13 012	17 541	13 798	18 441	14 466	17 734	13 880	18 287	14 295	19 075	15 036	20 888	16 468
Slovakia	9 215	7 417	9 888	7 816	10 629	8 449	10 677	8 432	11 209	8 720	12 165	9 473	13 335	10 347
Spain	23 106	18 539	23 828	19 032	24 855	19 784	25 664	20 605	26 158	20 929	26 728	21 324	26 959	21 446
Sweden	28 655	18 991	29 778	20 132	30 600	21 229	31 581	21 713	33 396	22 870	34 957	24 024	35 074	24 176
Switzerland	34 428	26 869	35 373	27 599	38 008	29 647	39 331	30 793	41 150	32 246	42 532	33 280	41 600	32 492
Turkey	20 448	14 572	18 277	12 626	17 272	12 070	16 793	11 794	17 602	12 242	18 951	13 170	20 571	14 292
United Kingdom	37 294	27 797	39 926	29 835	42 441	31 660	42 801	31 482	44 426	32 629	46 832	34 352	49 835	36 493
USA	27 372	20 821	28 090	21 390	28 939	22 084	29 813	22 825	30 355	23 253	31 096	23 853	32 503	24 907
Unweighted average														
OECD	25 867	18 645	26 923	19 542	28 052	20 409	28 774	20 956	30 063	21 849	31 208	22 717	32 053	23 273
EU-15	29 353	20 006	30 683	21 179	31 999	22 238	32 727	22 701	34 259	23 721	35 545	24 640	36 253	25 030
EU-19	25 505	17 480	26 730	18 508	27 946	19 483	28 583	19 910	29 926	20 790	31 061	21 608	31 776	22 038

Source: <http://dx.doi.org./10.1787/175035422164>

Tabulka č. 8 Směnné kurzy a parity kupní síly národních měn, 2006
(Exchange Rates and Purchasing Power Parities of National Currencies, 2006)

	Monetary unit	2006	
		Exchange rates	Purchasing Power Parity*
Australia	AUD	1,33	1,39
Austria	EUR	0,80	0,91
Belgium	EUR	0,80	0,89
Canada	CAD	1,13	1,29
Czech Republic	CZK	22,72	14,57
Denmark	DKK	5,97	8,54
Finland	EUR	0,80	0,94
France	EUR	0,80	0,90
Germany	EUR	0,80	0,94
Greece	EUR	0,80	0,71
Hungary	HUF	212,04	130,99
Iceland	ISK	69,93	1,02
Ireland	EUR	0,80	91,73
Italy	EUR	0,80	0,84
Japan	JPY	116,26	128,09
Korea	KRW	954,19	758,73
Luxembourg	EUR	0,80	0,99
Mexico	MXN	10,91	7,35
Netherlands	EUR	0,80	0,91
New Zealand	NZD	1,55	9,85
Norway	NOK	6,44	1,50
Poland	PLZ	3,12	1,85
Portugal	EUR	0,80	0,66
Slovakia	SKK	29,94	0,78
Spain	EUR	0,80	17,37
Sweden	SEK	7,42	9,35
Switzerland	CHF	1,26	1,76
Turkey	TRL	1,43	0,82
United Kingdom	GBP	0,55	0,62
United States	USD	1,00	1,00

* Average of 11 months daily rates

** Estimates based on Economic Outlook No. 79, June 2006

Source: <http://dx.doi.org./10.1787/110200112526>

B. Údaje Eurostatu²

Tabulka č. 9	Statutární minimální mzda v národní měně (data k počátku roku)
Tabulka č. 10	Statutární minimální mzda v národní měně (data k počátku roku)
Tabulka č. 11	Statutární minimální mzda v paritě kupní síly (data k počátku roku)
Tabulka č. 12	Podíl (%) statutární minimální mzdy na průměrném výdělku v souhrnu odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví státní správy)
Tabulka č. 13	Zaměstnanci pracující na plný úvazek odměňovaní statutární minimální mzdou - celkem
Tabulka č. 14	Zaměstnanci pracující na plný úvazek a odměňovaní statutární minimální mzdou - muži
Tabulka č. 15	Zaměstnanci pracující na plný úvazek a odměňovaní statutární minimální mzdou - ženy
Tabulka č. 16	Průměrná hrubá mzda za souhrn odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví státní správy) v národní měně; údaje k počátku roku
Tabulka č. 17	Průměrná hrubá mzda za souhrn odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví státní správy) v euro; údaje k počátku roku
Tabulka č. 18	Směnné kurzy ECU/EUR vůči národním měnám
Tabulka č. 19	Srovnatelné cenové úrovně konečné spotřeby domácností se zahrnutím nepřímých daní (EU-27 = 100)
Tabulka č. 20	Harmonizované indexy průměrných ročních spotřebitelských cen

---

² **Zdroj:** Eurostat, www.ec.europa.eu/eurostat, Population and Social Conditions - Earnings, prosinec 2007

Tabulka č. 9 Statutární minimální mzda v národní měně (data k počátku roku)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	přírůstek v % 2007/2002	roční přírůstek v %	
								2007/2002	2007/2006
Belgie	1 163	1 163	1 186	1 210	1 234	1 259	8,3	1,6	2,0
Bulharsko	100	110	120	150	160	180	80,0	12,5	12,5
ČR	5 700	6 200	6 700	7 185	7 570	8 000	40,4	7,0	5,7
Estonsko	1 850	2 160	2 480	2 690	3 000	3 600	94,6	14,2	20,0
Irsko	1 009	1 073	1 073	1 183	1 293	1 403	39,0	6,8	8,5
Řecko	552	605	631	668	668	658	19,2	3,6	-1,5
Španělsko	516	526	537	599	631	666	29,0	5,2	5,5
Francie	1 126	1 154	1 173	1 197	1 218	1 254	11,4	2,2	3,0
Lotyšsko	60	70	80	80	90	120	100,0	14,9	33,3
Litva	430	430	430	500	550	600	39,5	6,9	9,1
Lucembursko	1 290	1 369	1 403	1 467	1 503	1 570	21,7	4,0	4,4
Maďarsko	50 000	50 000	53 000	57 000	62 500	65 500	31,0	5,5	4,8
Malta	222	222	233	241	249	251	13,0	2,5	0,8
Nizozemsko	1 207	1 249	1 265	1 265	1 273	1 301	7,8	1,5	2,2
Polisko	760	800	824	849	899	936	23,2	4,3	4,1
Portugalsko	406	416	426	437	450	470	15,8	3,0	4,5
Rumunsko ¹	175	250	280	280	330	390	122,9	17,4	18,2
Slovensko ²	450	451	471	490	512	522	16,0	3,0	2,0
Slovensko	4 920	5 570	6 080	6 500	6 900	7 600	54,5	9,1	10,1
V. Británie	693	710	761	832	862	916	32,2	5,7	6,3
USA	893	893	893	893	893	893	0,0	0,0	0,0

Poznámky a vysvětlivky: 1) v letech 2002 až 2005 údaj x 10⁴; 2) Vzhledem k peněžní reformě se udávají hodnoty v euro

Tabulka č.10 Statutární minimální mzda v euro (data k počátku roku)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	přírůstek v % 2007/2002	roční přírůstek v %	
								2007/2002	2007/2006
Belgie	1 163	1 163	1 186	1 210	1 234	1 259	8,3	1,6	2,0
Bulharsko	51	56	61	77	81,8	92	80,4	12,5	12,5
ČR	188	199	207	235	261,3	288	53,2	8,9	10,2
Estonsko	118	138	159	172	191,7	230,1	95,0	14,3	20,0
Irsko	1 009	1 073	1 073	1 183	1 293	1 403	39,0	6,8	8,5
Řecko	552	605	630,8	667,7	667,7	658	19,2	3,6	-1,5
Španělsko	516	526	537	598,5	631	665,7	29,0	5,2	5,5
Francie	1 126	1 154	1 173	1 197	1 218	1 254	11,4	2,2	3,0
Lotyšsko	107	116	121	116	129,2	172	60,7	10,0	33,1
Litva	120	125	125	145	159,3	173,8	44,8	7,7	9,1
Lucembursko	1 290	1 369	1 403	1 467	1 503	1 570,3	21,7	4,0	4,5
Maďarsko	202	212	189	232	247	257,9	27,7	5,0	4,4
Malta	552	534	542	557	580	584,7	5,9	1,2	0,8
Nizozemsko	1 207	1 249	1 265	1 265	1 273	1 301	7,8	1,5	2,2
Polsko	212	201	177	205	233,5	245,5	15,8	3,0	5,1
Portugalisko	406	416	426	437	450	470,2	15,8	3,0	4,5
Rumunsko	62	73	69	72	90,2	114,3	84,4	13,0	26,7
Slovensko	450	451	471	490	511,9	521,8	16,0	3,0	1,9
Slovensko	114	133	148	167	183,2	217,4	90,7	13,8	18,7
V. Británie	1 118	1 106	1 083	1 197	1 269	1 361,4	21,8	4,0	7,3
USA	1 001	877	727	666	753,2	675,9	-32,5	-7,6	-10,3

Tabulka č. 11 Statutární minimální mzda v paritě kupní síly (data k počátku roku)

	2002	2003	2004	2005	2006 ¹	2007	přírůstek v %	
							2007/2002	2007/2006
Belgie	1 137	1 118	1 138	1 160	1 184	1 203	5,8	1,1
Bulharsko	123	132	143	177	191	216	75,2	11,9
ČR	325	351	382	418	431	465	43,1	7,4
Estonsko	190	219	252	268	305	362	90,1	13,7
Irsko	824	848	872	959	1 050	1 141	38,4	6,7
Řecko	672	716	741	761	765	758	12,9	2,5
Španělsko	607	608	615	665	722	725	19,4	3,6
Francie	1 061	1 091	1 086	1 103	1 128	1 150	8,3	1,6
Lotyšsko	179	197	213	203	240	310	72,8	11,6
Litva	228	227	228	265	292	324	42,4	7,3
Lucembursko	1 259	1 300	1 323	1 371	1 417	1 503	19,4	3,6
Maďarsko	362	334	340	361	401	423	16,9	3,2
Malta	736	700	727	757	776	805	9,3	1,8
Nizozemsko	1 146	1 171	1 202	1 203	1 210	1 244	8,6	1,7
Polisko	331	341	347	354	379	389	17,4	3,3
Portugalsko	533	477	497	513	510	546	2,5	0,5
Rumunsko	136	160	160	146	189	204	50,1	8,5
Slovensko	555	569	615	642	676	701	26,3	4,8
Slovensko	258	266	277	292	314	351	35,9	6,3
V. Británie	995	989	1 062	1 160	1 202	1 292	29,8	5,4
USA	796	779	779	779	779	779	-2,2	-0,4

Poznámky a vysvětlivky: 1) předběžné údaje

Tabulka č. 12 **Podíl (%) statutární minimální mzdy na průměrném výdělku v souhrnu odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví státní správy)¹**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Belgie	46,4	-	-	-	-	-
Bulharsko	39,7	41,4	42,6	49,6	-	-
ČR	36,9	38,1	38,4	39,1	39,7	-
Estonsko	30,5	32,4	34,6	33,2	-	-
Irsko	50,0	47,7	50,0	52,0	51,0	-
Španělsko	36,2	35,6	37,7	40,4	41,4	-
Lotyšsko	35,2	37,3	39,1	33,6	-	-
Litva	36,9	36,2	38,5	38,3	36,1	-
Lucembursko	50,4	50,4	49,6	50,7	50,4	-
Maďarsko	42,1	38,6	40,7	38,2	39,6	-
Malta	53,9	51,6	49,0	50,6	50,6	50,6
Nizozemsko	49,3	47,7	46,1	45,5	-	-
Polsko	33,0	33,9	35,1	33,7	36,1	-
Portugalsko	43,0	40,7	40,0	40,5	40,7	-
Rumunsko	31,3	37,3	34,4	32,6	-	-
Slovinsko	45,3	46,3	44,1	45,6	46,6	-
Slovensko	32,4	34,0	34,1	34,4	34,8	-
V. Británie	34,4	34,4	37,9	37,0	36,9	-
USA	34,5	33,6	32,9	32,0	30,7	-

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Řecko a Francii

Tabulka č. 13 **Zaměstnanci pracující na plný úvazek odměňovaní statutární minimální mzdou - celkem¹**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bulharsko	5,1	-	-	16,0	14,6	-
ČR	2,0	2,0	2,0	2,0	2,3	-
Estonsko	6,9	6,4	5,7	4,8	-	-
Irsko	2,1	3,1	3,1	3,3	3,3	-
Španělsko	0,8	0,9	0,8	0,8	1,0	-
Francie	14,0	13,4	15,6	16,8	15,1	-
Lotyšsko	15,4	13,6	13,6	12,0	8,9	-
Litva	8,8	10,2	12,1	10,3	8,5	-
Lucembursko	15,1	16,9	18,0	11,0	11,0	11,0
Maďarsko	11,4	8,1	8,0	8,0	7,8	-
Malta	3,5	1,1	1,5	1,5	1,5	1,5
Nizozemsko	2,3	2,2	2,1	2,2	-	-
Polsko	4,0	-	4,5	2,9	2,3	-
Portugalsko	4,0	5,7	5,3	4,7	4,2	-
Rumunsko	8,9	12,2	12,0	9,7	8,2	-
Slovinsko	2,6	2,7	2,0	2,8	2,5	-
Slovensko	0,1	0,4	1,9	1,7	1,9	-
V. Británie	1,8	1,2	1,4	1,8	1,9	-
USA	1,5	1,4	1,4	1,3	1,1	-

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Řecko a Belgii

Tabulka č. 14 **Zaměstnanci pracující na plný úvazek odměňovaní statutární minimální mzdou - muži¹**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bulharsko	6,1	-	-	-	-	-
ČR	1,1	1,1	1,2	1,3	1,4	-
Estonsko	6,1	5,5	4,8	3,5	-	-
Irsko	1,6	1,9	2,7	2,9	2,9	-
Španělsko	0,7	0,6	0,6	0,6	0,8	-
Lotyšsko	15,1	13,1	13,1	11,8	8,6	-
Lucembursko	13,0	14,5	15,8	8,2	8,2	8,4
Maďarsko	13,1	10,0	9,5	9,9	9,6	-
Malta	2,4	0,7	1,7	1,9	1,9	1,9
Nizozemsko	1,8	1,7	1,6	1,8	-	-
Polsko	4,0	-	4,2	-	-	-
Portugalsko	2,5	4,2	3,9	3,3	3,1	-
Rumunsko	7,8	11,3	11,4	8,9	8,2	-
Slovensko	-	0,3	0,8	2,0	0,6	-
V. Británie	1,3	0,9	1,3	1,6	1,7	-
USA	1,2	1,0	1,0	1,0	0,8	-

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Řecko, Francii, Litvu, Slovinsko, Belgii

Tabulka č. 15 **Zaměstnanci pracující na plný úvazek odměňovaní statutární minimální mzdou - ženy¹**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bulharsko	4,2	-	-	-	-	-
ČR	2,8	3,1	3,0	2,9	3,5	-
Estonsko	7,8	7,3	6,6	6,0	-	-
Irsko	3,0	3,9	3,9	4,3	4,3	-
Španělsko	1,0	1,2	1,1	1,0	1,2	-
Lotyšsko	15,6	14,1	14,1	12,1	9,2	-
Lucembursko	19,0	20,7	21,8	17,0	17,0	16,4
Maďarsko	9,6	6,2	6,4	5,8	5,9	-
Malta	5,8	2,0	0,9	1,6	1,6	1,6
Nizozemsko	4,2	4,1	3,8	3,7	-	-
Polsko	3,9	-	4,8	-	-	-
Portugalsko	6,3	7,9	7,3	6,8	6,0	-
Rumunsko	10,2	13,2	12,8	10,7	8,1	-
Slovensko	-	0,6	1,2	2,4	1,3	-
V. Británie	2,7	1,7	1,7	2,0	2,1	-
USA	2,0	2,0	1,9	1,7	1,6	-

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Řecko, Francii, Litvu, Slovinsko, Belgii

Tabulka č. 16 **Průměrná hrubá mzda za souhrn odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví státní správy) v národní měně; údaje k počátku roku**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Belgie	2 507,0	-	-	-	-	-
Bulharsko	251,7	265,5	282,0	302,2	-	-
ČR	15 443,0	16 285,8	17 457,0	18 376,0	19 082,4	-
Estonsko	6 073,5	6 668,7	7 171,8	8 114,6	-	-
Irsko	2 018,0	2 248,1	2 146,0	2 275,0	2 535,3	-
Španělsko	1 425,8	1 479,2	1 426,3	1 480,0	1 524,8	-
Lotyšsko	170,5	187,7	204,8	238,3	-	-
Litva	1 166,3	1 188,5	1 118,0	1 307,2	1 525,7	-
Lucembursko	2 561,6	2 718,4	2 830,3	2 891,8	2 982,9	-
Maďarsko	118 764,8	129 701,7	130 221,1	149 410,2	157 828,3	-
Malta	411,9	430,3	476,0	476,4	492,0	495,8
Nizozemsko	2 449,8	2 619,5	2 741,2	2 780,2	-	-
Polsko	2 305,8	2 359,2	2 350,3	2 522,3	2 492,0	-
Portugalsko	944,2	1 022,6	1 065,0	1 078,5	1 106,5	-
Rumunsko	5 591 054,3	6 702 412,9	8 139 534,9	8 588 957,1	-	-
Slovinsko	208 995,6	223 802,6	252 626,3	257 958,3	263 090,1	-
Slovensko	15 185,2	16 396,8	17 809,0	18 873,4	19 810,5	-
V. Británie	2 013,4	2 062,2	2 008,4	2 251,7	2 333,5	-
USA	2 592,2	2 661,7	2 716,8	2 793,2	2 905,0	-

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Řecko a Francii

Tabulka č. 17 **Průměrná hrubá mzda za souhrn odvětví průmyslu a služeb (bez odvětví státní správy) v euro; údaje k počátku roku**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Belgie	2 507,0	-	-	-	-	-
Bulharsko	128,4	135,2	143,3	155,1	-	-
ČR	509,3	522,7	539,3	601,0	658,7	-
Estonsko	387,4	426,1	459,8	518,9	-	-
Irsko	2 018,0	2 248,1	2 146,0	2 275,0	2 535,3	-
Španělsko	1 425,8	1 479,2	1 426,3	1 480,0	1 524,5	-
Lotyšsko	304,0	311,0	309,7	345,5	-	-
Litva	325,5	345,5	325,0	379,1	441,9	-
Lucembursko	2 561,6	2 718,4	2 830,3	2 891,8	2 982,1	-
Maďarsko	479,8	549,9	464,4	608,1	623,7	-
Malta	1 024,1	1 035,1	1 107,3	1 101,0	1 146,5	1155,8
Nizozemsko	2 449,8	2 619,5	2 741,7	2 780,2	-	-
Polsko	643,2	592,7	504,8	609,0	647,2	-
Portugalsko	944,2	1 022,6	1 065,0	1 078,5	1 106,5	-
Rumunsko	198,1	195,7	200,6	220,9	-	-
Slovinsko	993,4	973,9	1 067,3	1 075,7	1 098,5	-
Slovensko	351,9	391,5	433,5	484,9	526,0	-
Velká Británie	3 248,1	3 212,3	2 858,3	3 239,5	3 435,3	-
USA	2 905,7	2 614,0	2 211,7	2 083,2	2 451,0	-

Poznámky a vysvětlivky: 1) Eurostat neuvádí údaje za Řecko a Francii

Tabulka č. 18 **Směnné kurzy ECU/EUR vůči národním měnám**

(ECU/EUR exchange rates versus national currencies)

currency	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Belgian/Luxembourg Franc	40,621	40,340	40,340	40,340	40,340	40,340	40,340	40,340	40,340	40,340
New Bulgarian Lev	1,969	1,956	1,952	1,948	1,949	1,949	1,953	1,956	1,956	1,956
Czech Koruna	36,049	36,884	35,599	34,068	30,804	31,846	31,891	29,782	28,342	27,766
Danish Krone	7,499	7,436	7,454	7,452	7,431	7,431	7,440	7,452	7,459	7,451
German Mark	1,969	1,956	1,956	1,956	1,956	1,956	1,956	1,956	1,956	1,956
Estonian Kroon	15,748	15,647	15,647	15,647	15,647	15,647	15,647	15,647	15,647	15,647
Irish Pound	0,786	0,788	0,788	0,788	0,788	0,788	0,788	0,788	0,788	0,788
Greek Drachma	330,731	325,763	336,630	340,750	340,750	340,750	340,750	340,750	340,750	340,750
Spanish Peseta	167,184	166,386	166,386	166,386	166,386	166,386	166,386	166,386	166,386	166,386
French Franc	6,601	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560
Italian Lira	1943,640	1936,270	1936,270	1936,270	1936,270	1936,270	1936,270	1936,270	1936,270	1936,270
Cyprus Pound	0,579	0,579	0,574	0,576	0,575	0,584	0,582	0,577	0,576	0,583
Latvian Lats	0,660	0,626	0,559	0,560	0,581	0,641	0,665	0,696	0,696	0,700
Lithuanian Litas	4,484	4,264	3,695	3,582	3,459	3,453	3,453	3,453	3,453	3,453
Hungarian forint	240,573	252,770	260,040	256,590	242,960	253,620	251,660	248,050	264,260	251,350
Malta lira	0,435	0,426	0,404	0,403	0,409	0,426	0,428	0,430	0,429	0,429
Dutch Guilder	2,220	2,204	2,204	2,204	2,204	2,204	2,204	2,204	2,204	2,204
Austrian Schilling	13,855	13,760	13,760	13,760	13,760	13,760	13,760	13,760	13,760	13,760
New Polish Zloty	3,916	4,227	4,008	3,672	3,857	4,400	4,527	4,023	3,896	3,784
Portuguese Escudo	201,695	200,482	200,482	200,482	200,482	200,482	200,482	200,482	200,482	200,482
Slovak Koruna	39,541	44,123	42,602	43,300	42,694	41,489	40,022	38,599	37,234	33,775
Finnish Markka	5,983	5,946	5,946	5,946	5,946	5,946	5,946	5,946	5,946	5,946
Swedish Krona	8,916	8,808	8,445	9,255	9,161	9,124	9,124	9,282	9,254	9,250
Pound Sterling	0,676	0,659	0,609	0,622	0,629	0,692	0,679	0,684	0,682	0,684
New Turkish lira	-	0,447	0,575	1,102	1,440	1,695	1,777	1,677	1,809	1,78908 (f)
Iceland Krona	79,698	77,180	72,580	87,420	86,180	86,650	87,140	78,230	87,760	87,630
Norwegian Krone	8,466	8,310	8,113	8,048	7,509	8,003	8,370	8,009	8,047	8,017
Swiss Franc	1,622	1,600	1,558	1,511	1,467	1,521	1,544	1,548	1,573	1,643
United States Dollar	1,121	1,066	0,924	0,896	0,946	1,131	1,244	1,244	1,256	1,371
Yen (Japan)	146,415	121,320	99,470	108,680	118,060	130,970	134,440	136,850	146,020	161,250
Canadian Dollar	1,665	1,584	1,371	1,386	1,484	1,582	1,617	1,509	1,424	1,468

Poznámka: f = předpovězený údaj

Tabulka č. 19 **Srovnatelné cenové úrovně konečné spotřeby domácností se zahrnutím nepřímých daní (EU-27 = 100)**
 (Comparative price levels of final consumption by private households including indirect taxes (EU-27 = 100))

geo	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
EU (27 countries)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
EU (25 countries)	101,40	101,50	101,30	101,10	101,10	101,00	101,10	101,10	101,10	101,20	101,10	101,10
EU (15 countries)	105,80	105,90	105,70	105,30	105,50	104,90	104,70	104,90	105,20	105,40	104,80	104,90
Euro area (13 countries)	107,30	107,20	104,00	102,80	102,20	100,50	101,00	101,10	103,50	103,60	102,50	102,50
Euro area (12 countries)	107,40	107,30	104,10	102,90	102,30	100,60	101,20	101,20	103,60	103,70	102,60	102,60
Belgium	113,50	109,90	105,80	107,50	106,80	102,00	103,20	101,50	106,50	106,7 (b)	106,00	106,20
Bulgaria	32,90	27,30	34,00	37,50	37,90	38,70	41,00	40,80	40,70	42,00	43,10	44,80
Czech Republic	41,50	43,80	44,40	47,40	46,40	48,10	50,00	57,10	54,50	55,40	58,40	61,50
Denmark	138,10	135,80	131,60	129,40	131,50	130,30	135,20	133,80	141,10	139,60	139,60	139,20
Germany	118,50	114,00	109,60	108,70	107,30	106,60	107,00	106,60	106,10	104,70	103,70	103,30
Estonia	41,60	49,60	50,80	54,10	56,90	57,30	61,10	60,80	62,00	63,00	64,60	66,50
Ireland	100,70	103,30	113,00	108,10	111,60	114,90	119,30	125,20	126,40	125,90	124,80	124,90
Greece	82,80	85,80	87,60	85,70	88,30	84,80	82,30	80,20	85,90	87,60	88,40	89,10
Spain	88,90	90,70	86,90	85,50	86,00	85,00	85,40	84,60	88,30	91,00	92,00	93,30
France	118,20	117,10	112,00	110,70	109,30	105,90	104,10	103,50	110,00	109,9 (b)	107,40	107,30
Italy	89,90	99,20	99,70	97,90	98,20	97,50	99,70	102,70	103,60	104,90	104,00	104,10
Cyprus	86,70	86,20	86,60	87,10	87,40	88,10	88,90	89,10	90,90	91,20	89,70	90,10
Latvia	38,60	42,80	47,80	49,20	52,30	58,80	59,00	57,00	54,40	56,10	57,10	60,60
Lithuania	30,90	36,40	43,20	45,60	46,80	52,70	54,10	54,20	52,30	53,50	55,10	56,60
Luxembourg	113,40	108,90	106,60	104,20	102,90	101,50	103,50	102,10	103,20	103,00	102,70	103,20
Hungary	43,80	44,30	46,40	45,70	47,10	49,20	52,90	57,40	58,20	62,00	63,50	60,00
Malta	61,70	67,00	68,70	69,40	70,50	73,30	74,80	74,60	72,00	73,20	73,10	73,40
Netherlands	111,10	107,30	103,40	102,10	102,70	100,00	103,00	102,90	107,80	106,10	104,50	103,90
Austria	115,30	111,70	107,10	105,30	104,90	101,90	104,80	103,40	103,30	103,30	101,90	101,20
Poland	47,50	50,60	51,80	53,50	51,90	57,90	64,80	61,20	54,40	53,20	61,30	62,10
Portugal	82,80	83,00	82,50	84,00	83,40	83,00	84,40	86,30	86,00	87,40	85,30	85,70
Romania	31,40	30,00	34,70	43,20	37,90	42,50	41,70	43,00	43,40	43,30	54,30	57,00
Slovenia	75,00	72,50	72,40	74,10	74,10	72,90	73,90	74,40	76,20	75,50	75,80	75,30
Slovakia	39,70	40,30	41,60	41,90	40,50	44,40	43,40	44,80	50,70	54,90	55,80	58,30
Finland	132,90	127,90	125,00	123,00	122,30	120,90	124,80	123,90	126,60	123,80	123,30	121,70
Sweden	125,60	134,70	131,60	127,00	126,40	127,60	119,90	121,70	123,50	121,40	117,90	117,50
United Kingdom	92,30	92,60	107,60	112,20	115,60	120,00	116,80	117,10	107,80	108,50	110,20	110,80
Croatia	-	-	-	-	-	-	-	-	64,80	66,50	69,00	69,90
Macedonia, the former Yugoslav Republic of	-	-	-	-	-	-	-	-	43,90	44,40	44,00	44,50
Turkey	-	-	-	-	56,00	62,50	47,70	51,60	57,20	59,10	68,40	68,40
Iceland	116,40	117,90	120,80	124,70	126,70	144,00	127,90	134,60	138,40	137,90	152,30	141,70

pokračování tabulky č. 19

geo	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Norway	135,40	133,00	136,60	131,00	134,30	137,70	141,80	151,20	142,10	135,20	140,00	139,80
Switzerland	153,00	146,50	135,80	136,40	139,70	142,60	146,30	146,70	143,80	140,80	137,90	134,20
United States	88,30	90,10	100,00	100,60	105,60	121,00	126,10	119,70	101,40	92,80	92,00	91,60
Japan	184,70	159,60	158,80	146,90	173,10	198,40	177,70	156,30	136,50	129,50	119,60	109,10

Poznámka: - = nedostupný údaj, b = přerušeni v sérii

Tabulka č. 20 Harmonizované indexy průměrných ročních spotřebitelských cen
(Harmonised annual average consumer price indices - 2005 = 100)

geo	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
EU (27 countries)	73,93 ^(e)	79,35 ^(e)	83,03 ^(e)	85,49 ⁽ⁱ⁾	88,45 ⁽ⁱ⁾	91,28 ⁽ⁱ⁾	93,58 ⁽ⁱ⁾	95,59 ⁽ⁱ⁾	97,77 ⁽ⁱ⁾	100	102,31	104,73 ^(p)
EU (25 countries)	82,38 ^(e)	84,50 ^(e)	86,27 ^(e)	87,66 ⁽ⁱ⁾	89,80 ⁽ⁱ⁾	92,04	94	95,83	97,88	100	102,2	104,55 ^(p)
EU (15 countries)	84,99 ^(e)	86,45	87,57	88,60	90,29	92,27	94,19	96,03	97,91	100,00	102,19	-
Euro area	84,60 ^(e)	85,94	86,87	87,85	89,69	91,80	93,86	95,81	97,86	100,00	102,18	104,36 ^(p)
Euro area (13 countries)	84,34 ^(e)	85,75	86,77	87,74	89,63	91,76	93,84	95,80	97,86	100,00	102,19	104,37 ^(p)
Euro area (12 countries)	84,43 ^(e)	85,82	86,82	87,81	89,67	91,79	93,87	95,82	97,88	100,00	102,19	104,37 ^(p)
Belgium	85,25	86,53	87,32	88,31	90,67	92,88	94,32	95,75	97,53	100,00	102,33	104,19
Bulgaria	-	56,90	67,53	69,27	76,41	82,04	86,80	88,84	94,30	100,00	107,42	115,55
Czech Republic	72,2	78,00	85,60	87,10	90,60	94,70	96,10	96,00	98,40	100,00	102,10	105,10
Denmark	84,3	85,90	87,00	88,80	91,20	93,30	95,60	97,50	98,30	100,00	101,80	103,50
Germany	88,6	90,00	90,50	91,10	92,40	94,10	95,40	96,40	98,10	100,00	101,80	104,10
Estonia	65,97	72,09	78,42	80,85	84,03	88,76	91,95	93,22	96,05	100,00	104,45	111,49
Ireland	75,7 ^(e)	76,70	78,30	80,30	84,50	87,80	92,00	95,70	97,90	100,00	102,70	104,6
Greece	72,68	76,63	80,10	81,81	84,18	87,26	90,67	93,79	96,63	100,00	103,31	106,40
Spain	77,92	79,39	80,79	82,59	85,47	87,88	91,04	93,86	96,73	100,00	103,56	106,51
France	86,64	87,75	88,34	88,84	90,46	92,07	93,86	95,89	98,14	100,00	101,91	103,55
Italy	81,8	83,30	85,00	86,40	88,60	90,70	93,10	95,70	97,80	100,00	102,20	104,30
Cyprus	78,7	81,31	83,21	84,15	88,25	90,00	92,51	96,18	98,00	100,00	102,25	104,46
Latvia	69,31	74,89	78,11	79,77	81,87	83,94	85,58	88,10	93,55	100,00	106,57	117,32
Lithuania	80,15	88,39	93,15	94,51	95,53	97,01	97,34	96,29	97,41	100,00	103,79	109,83
Luxembourg	81,18	82,30	83,10	83,94	87,12	89,21	91,04	93,36	96,37	100,00	102,96	105,69
Hungary	46,04 ⁽ⁱ⁾	54,53 ⁽ⁱ⁾	62,28 ⁽ⁱ⁾	68,49 ⁽ⁱ⁾	75,31 ⁽ⁱ⁾	82,15	86,46	90,50	96,63	100,00	104,03	112,28
Malta	77,97	81,02	84,02	85,94	88,55	90,77	93,14	94,95	97,53	100,00	102,58	103,29
Netherlands	80,43	81,92	83,38	85,07	87,06	91,51	95,05	97,18	98,52	100,00	101,65	103,26 ^(p)
Austria	87,21	88,22	88,95	89,41	91,16	93,25	94,83	96,06	97,94	100,00	101,69	103,93 ^(p)
Poland	57,6 ^(e)	66,3 ^(e)	74,1 ^(e)	79,40	87,40	92,00	93,80	94,50	97,90	100,00	101,30	103,90
Portugal	78,12	79,60	81,36	83,13	85,46	89,23	92,51	95,52	97,92	100,00	103,04	105,54
Romania	5,01 ⁽ⁱ⁾	12,77 ⁽ⁱ⁾	20,31 ⁽ⁱ⁾	29,62 ⁽ⁱ⁾	43,15 ⁽ⁱ⁾	58,02 ⁽ⁱ⁾	71,09 ⁽ⁱ⁾	81,94 ⁽ⁱ⁾	91,68 ⁽ⁱ⁾	100,00	106,60	111,84
Slovenia	56,5	61,21	66,05	70,09	76,36	82,90	89,09	94,16	97,60	100,00	102,54	106,39
Slovakia	53,71	56,93	60,74	67,09	75,27	80,66	83,48	90,52	97,28	100,00	104,26	106,23
Finland	87,3	88,37	89,56	90,73	93,41	95,90	97,82	99,10	99,24	100,00	101,28	102,88 ^(p)
Sweden	87,51	89,09	90,01	90,51	91,67	94,12	95,94	98,18	99,18	100,00	101,50	103,20
United Kingdom	88,1	89,70	91,10	92,30	93,10	94,20	95,40	96,70	98,00	100,00	102,30	104,70
Turkey	3,49 ⁽ⁱ⁾	6,47 ⁽ⁱ⁾	11,77 ⁽ⁱ⁾	19,00 ⁽ⁱ⁾	29,10 ⁽ⁱ⁾	45,64 ⁽ⁱ⁾	67,07 ⁽ⁱ⁾	84,04 ⁽ⁱ⁾	92,48 ⁽ⁱ⁾	100,00 ⁽ⁱ⁾	109,28 ⁽ⁱ⁾	118,85 ⁽ⁱ⁾
Iceland	76,98	78,40	79,43	81,13	84,70	90,29	95,09	96,41	98,64	100,00	104,65	108,45
Norway	84,3	86,50	88,20	90,00	92,80	95,30	96,10	97,90	98,50	100,00	102,50	103,20

Poznámka: - = nedostupný údaj, e = odhadovaný údaj, i = viz <http://eurosta.ec.europa.eu>, p = předběžný údaj, r = revidovaný údaj